

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås ändringar i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst, lagen om beskattningsförfarande, lagen om förskottsuppbörd, lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ samt lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter.

Syftet med propositionen är att säkerställa att skatt på dividend som betalas till ägare av förvaltarregistrerade aktier alltid tas ut till rätt belopp. Detta sker genom att Skatteförvaltningen får så heltäckande uppgifter om slutliga mottagare som möjligt i fråga om alla personer som får dividend på förvaltarregistrerade aktier. En förskottsinnehållning på 50 procent ska enligt förslaget verkställas på dividend på förvaltarregistrerade aktier som betalats till skattskyldiga som bor i Finland, om inga uppgifter om slutliga mottagare ges om den skattskyldiga.

Lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst ändras så att källskatteförfarandet i fråga om dividender på förvaltarregistrerade aktier i ett offentligt noterat bolag förenhetligas. En förutsättning för att ett skatteavtal ska kunna tillämpas är att uppgifterna om slutlig mottagare av dividend alltid lämnas till Skatteförvaltningen, så att Skatteförvaltningen kan säkerställa att skatteavtalets bestämmelser om dividender har tillämpats på rätt sätt och att dividendtagaren har haft rätt till en i skatteavtalet intagen lägre skattesats. För att uppgifterna om slutliga mottagare ska bli mer täckande föreslås det att källskatten på dividender ska vara 35 procent om inga uppgifter om slutlig mottagare lämnas.

Utdelaren av dividend kan alltid tillämpa en i skatteavtal intagen lägre skattesats vid betalning av dividend enbart på grundval av uppgifter om beskattningslandet som fåtts från depåförvaringskedjan, dock under förutsättning att den registrerade förvarare som finns närmast investeraren har förbundit sig att lämna uppgifter om den slutliga mottagaren i samband med årsdeklarationen. Utdelaren av dividend kan tillämpa en lägre skattesats också på grundval av uppgifter som fåtts från oregistrerade förvarare, men i så fall ansvarar utdelaren ensam för eventuella fall där källskatt tas ut till ett för lågt belopp.

Till lagen om förskottsuppbörd fogas enligt förslaget en bestämmelse om att en förskottsinnehållning på 50 procent ska verkställas på dividend som betalats till oidentifierade skattskyldiga som bor i Finland. Syftet med de föreslagna ändringarna är att säkerställa att en i Finland bosatt person inte kan undvika att betala skatt på dividend i Finland genom förvaltarregistrering av aktieinnehav.

Vidare föreslås det att registret över utländska egendomsförvaltare ska omvandlas till ett förvararregister. Den förvaltarregistrerade förvarare som finns närmast aktieägaren måste antecknas i registret för att aktieägaren vid utdelning av dividend ska kunna beviljas skatteförmåner enligt ett internationellt avtal. Om försummelse från en registrerad förvarares sida leder till att skatt inte tas ut, är denna förvarare i första hand ansvarig för den skatt som inte tagits ut. En kund hos en oregistrerad förvarare kan beviljas förmåner enligt ett skatteavtal vid betalning av dividend så att en registrerad förvarare som finns tidigare i depåförvaringskedjan förbinder sig att lämna de uppgifter som krävs och samtidigt ansvara för dessa uppgifters riktighet. Den registrerade förvararen är också skyldig att för egen del lämna in en årsdeklaration och på uppmaning av Skatteförvaltningen de tilläggsuppgifter som behövs för beskattningen.

RP 282/2018 rd

Lagarna avses träda i kraft den 1 april 2019. Bestämmelserna om källskatt på dividend på förvaltarregistrerade aktier tillämpas första gången på dividend som betalas den 1 januari 2021 eller därefter, varvid Skatteförvaltningen får alla uppgifter om de slutliga mottagarna före den 31 januari 2022. Förvararna kan ansöka om att bli registrerade i förvararregistret sex månader innan lagen börjar tillämpas. Registreringen av uppgifter i registret över utländska egendomsförvaltare upphör den 31 december 2020.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
INNEHÅLL	3
ALLMÅN MOTIVERING	5
1 INLEDNING.....	5
2 NULÄGE	6
2.1 Lagstiftning och beskattningspraxis.....	6
2.1.1 Förvaltarregistrering av aktieinnehav.....	6
2.1.2 Inkomstskatt på dividend från offentligt noterat bolag för en person som är bosatt i Finland	7
2.1.3 Källskatt på dividend.....	8
2.1.4 Källskatt på dividend på en förvaltarregistrerad aktie.....	8
2.1.5 Tillämpning av bestämmelserna om dividend.....	9
2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet.....	10
2.2.1 FISCO-arbetsgruppen och kommissionens rekommendation	10
2.2.2 OECD och TRACE	11
2.2.3 Den internationella utvecklingen av det automatiska utbytet av upplysningar	12
2.2.4 Lagstiftningen i utlandet.....	13
2.2.5 Sammanfattning	16
2.3 Bedömning av nuläget	17
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	20
3.1 Målsättning	20
3.2 De viktigaste förslagen.....	21
3.2.1 Förutsättningar för tillämpning av internationella fördrag.....	21
3.2.2 Förskotts innehållning på 50 procent i vissa situationer för personer som bor i Finland.....	21
3.2.3 Förvararregistret	21
3.2.4 Den registrerade förvararens ansvar	22
3.2.5 Uppgifter om den slutliga mottagaren som en registrerad förvarare lämnar för årsdeklarationen	23
3.2.6 De föreslagna ändringarna i praktiken	24
3.2.7 Dataskydd.....	24
4 FÖRSLAGETS KONSEKVENSER.....	26
4.1 Ekonomiska konsekvenser.....	26
4.2 Konsekvenser för myndigheterna	30
4.3 Konsekvenser för de olika aktörerna vid utdelning av dividend.....	31
4.3.1 Betalaren, dvs. emittenten	31
4.3.2 Kontoförvaltaren	31
4.3.3 Förvarare	32
4.3.4 Aktieägare	33
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	33
5.1 Beredning.....	33
5.2 Beaktande av de yttranden som lämnats om utkastet till regeringens proposition	36
DETALJMOTIVERING	39
1 LAGFÖRSLAG	39
1.1 Lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst	39
1.2 Lagen om beskattningsförfarande.....	43
1.3 Lagen om förskottsuppbörd	44

RP 282/2018 rd

1.4	Lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ.....	44
1.5	Lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter.....	45
2	IKRAFTTRÄDANDE	45
3	FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	46
	LAGFÖRSLAG	48
	1. Lag om ändring av lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst	48
	2. Lag om ändring av lagen om beskattningsförfarande	51
	3. Lag om ändring av lagen om förskottsuppbörd.....	53
	4. Lag om ändring av lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ	54
	5. Lag om ändring av 9 § i lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter	55
	BILAGA	56
	PARALLELLTEXT	56
	1. Lag om ändring av lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst	56
	2. Lag om ändring av lagen om beskattningsförfarande	62
	5. Lag om ändring av 9 § i lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter	65

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Bestämmelser om källbeskattning av dividend finns i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst (627/1978), nedan *källskattelagen*. Lagen ändrades genom lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (970/2005) så att 15 procent, eller ett större belopp om detta förutsätts i skatteavtal, kan tas ut i källskatt på dividend på en förvaltarregistrerad aktie, om betalaren tillräckligt noggrant har kontrollerat att bestämmelserna om dividend i ett skatteavtal kan tillämpas på dividendtagaren, nedan förenklat förfarande. Betalaren kan då på grundval av uppgifter om den slutliga förmånstagarens beskattningsland ta ut en i skatteavtal intagen källskatt som är lägre än den källskatt som anges i källskattelagen. Om skattesatsen i skatteavtalet är lägre än 15 procent kan skatteavtalet tillämpas förutsatt att betalaren tar reda på preciserande uppgifter om den slutliga mottagaren och lämnar in dessa till Skatteförvaltningen.

I regeringspropositionen 118/2005 rd konstateras i samband med konsekvensbedömningen att systemets konsekvenser bl.a. för kapitalmarknadens utveckling, inflödet av skatteintäkter och en rättvis beskattning ska följas både generellt och i enskilda fall t.ex. utifrån de rapporter Skattestyrelsen ger ut. Skatteförvaltningen har sommaren 2010 gett ut en rapport där man på ett allmänt plan analyserar källskatteförfarandet i fråga om dividender som betalats till förvaltarregistrerade aktieägare. I rapporten konstateras att bl.a. det förenklade källskatteförfarandet och skatteansvaret, som delvis upplevts vara otydligt, försvårar skattekontrollen.

Efter ändringen av källskattelagen har man inom både Europeiska unionen (EU) och Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) utrett processerna för beskattning av intäkter från värdepapper i gränsöverskridande situationer och utfärdat rekommendationer om dessa.

Europeiska kommissionen har i oktober 2009 utfärdat en rekommendation (K(2009)7924 slutlig) om förfaranden för källskattelättnad. I rekommendationen föreslås förbättringar i de förfaranden som medlemsstaterna tillämpar för att bevilja källskattelättnad för gränsöverskridande intäkter från värdepapper som tas ut av investerare med hemvist inom gemenskapen i enlighet med dubbelbeskattningsavtal eller bestämmelser i nationell lagstiftning.

Inom OECD har man utfört motsvarande arbete inom ramen för *Treaty Relief and Compliance Enhancement Group*, dvs. arbetsgruppen TRACE. I januari 2013 publicerade OECD utifrån detta arbete en modell med titeln *TRACE Implementation Package for the adoption of the Authorised Intermediary system* för de stater som vill tillämpa det så kallade *Authorised Intermediary* (AI)-systemet. TRACE är en mycket detaljerad helhet, där beviljande av skatteavtalsmässiga förmåner vid betalning av intäkter från värdepapper kombineras med rapportering av uppgifter som behövs för beskattningen.

Utöver den ovan nämnda internationella utvecklingen har den beskattningsrelaterade gemensamma standarden för automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton (Common Reporting - CRS) på ett väsentligt sätt förändrat möjligheterna att få upplysningar om finländska mottagare av dividender på förvaltarregistrerade aktier eller försäljningsintäkter som fås från denna typ av aktier. Finansinstituten måste nu utreda sina kunders identitet och identifiera deras hemviststat i beskattningshänseende. Dessutom ska de lämna dessa upplysningar i elektronisk form till skattemyndigheterna i sin hemviststat. Dessa processer främjar också identifieringen av begränsat skattskyldiga och rapporteringen av upplysningar till källstaten.

Därtill har rätten till eftertaxering i fråga om källskatt på dividend förkortats från fem till tre år, vilket tvingar Skatteförvaltningen att tidigare lägga sin insamling av uppgifter väsentligt närmare tidpunkten för inlämnande av årsdeklaration.

I samband med att riksdagen godkände regeringens proposition med förslag till lag om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet samt till vissa lagar som har samband med den (RP 28/2016 rd) förutsatte den samtidigt att statsrådet utan dröjsmål ska börja bereda en lagstiftning som gör det möjligt för skattemyndigheterna att få heltäckande uppgifter om de slutliga förmånstagare till vilka dividend på förvaltarregistrerade aktier betalas. För att detta ska uppnås ska det enligt riksdagens uttalande till lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) fogas en bestämmelse om att en förskottsinnehållning på 50 procent ska verkställas på dividend som betalats till oidentifierade skattskyldiga som bor i Finland.

Riksdagens uttalande grundar sig på ett betänkande av Ekonomiutskottet (EkU 7/2017 rd). I betänkandet påminner ekonomiutskottet om att man i dagens läge enligt källskattelagen kan tillämpa ett förenklat anmälningförfarande på dividender som betalats på förvaltarregistrerade aktier, där den som betalar dividend på förvaltarregistrerade aktier kan ta ut källskatt enligt en i ett skatteavtal intagen lägre skattesats än den skattesats som anges i källskattelagen utslutande utifrån uppgifter om den slutliga förmånstagarens beskattningsland, om källskatten på dividend enligt skatteavtalet är 15 procent eller högre och om vissa villkor beträffande konförförande institut och egendomsförvaltare uppfylls. I den årsdeklaration som lämnas till Skatteförvaltningen kan man då som dividendtagare ange uppgifterna om den utländska egendomsförvaltare samt dividendtagarens hemviststat i beskattningshänseende i stället för uppgifterna om den slutliga mottagaren. Efter att ha övervägt dessa omständigheter anser ekonomiutskottet att det förenklade anmälningförfarandet enligt källskattelagen ska slopas och att uppgifter om de slutliga dividendtagarna ska anmälas till Skatteförvaltningen i fråga om alla betalda dividender på förvaltarregistrerade aktier. Vidare ska det bedömas om den i källskattelagen angivna skattesatsen utgör ett tillräckligt effektivt, tydligt och jämnt incitament när det gäller att trygga innehavens myndighetsoffentlighet.

Med anledning av Skatteförvaltningens utredning, de internationella rekommendationerna och utvecklingen samt riksdagens uttalande föreslås vissa ändringar i det gällande finländska systemet i syfte att göra det finländska källskatteförfarandet förenligt med de internationella rekommendationerna och effektivisera skattekontrollen. Det föreslås att källskatteförfarandet i fråga om dividender på förvaltarregistrerade aktier ska ändras så att förvararnas anmälningskyldighet utökas. Vidare föreslås det att en förskottsinnehållning på 50 procent ska verkställas på dividend som betalats till oidentifierade skattskyldiga som bor i Finland. Samtidigt utvidgas ansvaret för skatt som inte tagits ut till att i vissa situationer även gälla registrerade förvarare. Målet är att Skatteförvaltningen i praktiken ska informeras om alla personer till vilka dividend på förvaltarregistrerade aktier i offentligt noterade bolag betalas.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och beskattningspraxis

2.1.1 Förvaltarregistrering av aktieinnehav

Investeringsverksamheten med värdepapper är till sin karaktär internationell och kapitalet rör sig över gränserna, både inom och utanför EU. Ett centralt element när det gäller flerstegsmodellen för värdepappersförvaltning är förvaltningen av investeringstillgångar över statsgränserna med hjälp av förvararna. Om endast direkt förvaltning av värdepapper användes överallt, skulle investeraren vara tvungen att öppna ett värdepapperskonto i samtliga värdepapperscentraler för de emitterade värdepapper som han eller hon vill placera i. Dessutom skulle investe-

raren endast kunna använda sig av en sådan förvarare för värdepappersförvaringen som är part till en sådan värdepapperscentral som nämns ovan. När förvaltarregistrering används kan investeraren utnyttja sin egen förvaringsbank, som i sin tur via den egna depåförvaringskedjan kan styra investeringen vart som helst. På detta sätt kan investeraren äga och förvalta värdepapper över hela världen genom att använda sig av en enda förvarare.

Kedjan inom värdepappershandeln består av emittenten som emitterar ett värdepapper, marknadsplatsen, investeraren och den värdepappersförmedlare som investeraren eventuellt anlitar, parterna i värdepappersavvecklingen samt värdepappersförvaringen.

Investeraren handlar i regel med värdepapper genom att ge en order om värdepappershandel till sin värdepappersförmedlare, som strävar efter att genomföra köpet eller försäljningen i överensstämmelse med ordern.

En värdepappersförmedlare tillhandahåller investeringstjänster för sina kunder, genomför den order som är fördelaktigast för kunden och vidareförmedlar uppgifterna till en sammanslutning som bedriver clearingverksamhet. Uppgifterna om ägarbytet och penningtransaktionen registreras därpå i värdeandelssystemet hos den värdepapperscentral som emittenten har anslutit värdepapperet till. De investerarspecifika registreringarna av värdepapper i flerstegsmodellen för värdepappersförvaring görs på förvararnivå.

En investerare ger en förvarare i uppdrag att förvara investerarens värdepapper, varvid förvararen kan utöva några av de rättigheter som tillkommer investeraren. Exempelvis kreditinstitut, värdepappersföretag och värdepapperscentralen kan vara förvarare. Förvararen kan ge värdepapperen vidare till en s.k. underdepåförvaltare för att förvaras, varvid det finns en kedja som består av många förvarare (s.k. flerstegsförvaltning av värdepapper). Förvaltarregistrering, vilket innebär att namnet på den som sköter förvaltarregistreringen anges i stället för ägarens namn när en värdeandel registreras i värdeandelssystemet, utgör värdepappersförvaltning enligt flerstegsmodellen.

Finländska investerares innehav av aktier som emitterats hos en finländsk emittent får registreras endast på ett värdeandelskonto i investerarens eget namn i den finländska värdepapperscentralens system.

Utländska investeringar på den finländska marknaden görs i huvudsak via utländska banker. De utländska bankerna har för sin del aktierna i förvar på förvaltarregistrerade konton i finländska förvararbanker. En del av de utländska bankerna har dock inte en direkt kundrelation till den finländska förvararbanken, utan de opererar i stället via andra förvararbanker. Förvararbankernas kundrelationer bildar därmed ofta en depåförvaringskedja som grundar sig på förvaltarregistrering av aktier.

2.1.2 Inkomstskatt på dividend från offentligt noterat bolag för en person som är bosatt i Finland

Enligt 124 § i inkomstskattelagen (1535/1992) ska en allmänt skattskyldig person i Finland betala 30 procent i skatt på kapitalinkomst. Till den del den beskattningsbara kapitalinkomsten för en skattskyldig överstiger 30 000 euro betalas 34 procent i skatt på kapitalinkomsten. Enligt 33 a § utgör dividender från offentligt noterade bolag till 85 procent kapitalinkomst och till 15 procent skattefri inkomst. Detta innebär att den effektiva skatteprocenten på dividend är 25,5 procent respektive 28,9 procent. Enligt 15 § 1 mom. 3 punkten i förordningen om förskottsuppbörd (1124/1996) är förskottsinnehållningen på dividender från offentligt noterade bolag som avses i 33 a § i inkomstskattelagen samt på dividendersättningar som betalas i stället för dividender 25,5 procent.

2.1.3 Källskatt på dividend

Enligt 7 § 4 punkten i källskattelagen utgör källskatten 30 procent på dividend som betalas till någon annan än ett begränsat skattskyldigt samfund enligt 2 punkten i paragrafen.

Om det i ett avtal som Finland har ingått med en främmande stat eller i ett annat internationellt avtal, till vilket Finland har anslutit sig, finns bestämmelser om beskattning av inkomst och förmögenhet, tillämpas källskattelagen enligt 1 § 3 mom. dock endast om annat inte framgår av de nämnda bestämmelserna. Den som kräver att bestämmelserna ska tillämpas är skyldig att lägga fram bevisning om rätt till förmåner enligt ett internationellt avtal.

Enligt 10 § i källskattelagen ska vid uttag av källskatt bestämmelserna i ett internationellt avtal som avses i 1 § i källskattelagen iakttas, om inkomsttagaren för betalaren före betalning erläggs förete utredning om sin hemort och om övriga förutsättningar för tillämpning av avtalet. Som utredning kan inkomsttagaren förete ett källskattekort eller uppge sitt namn, sin födelse-tid och andra eventuella officiella identifieringsuppgifter samt sin adress i hemviststaten.

2.1.4 Källskatt på dividend på en förvaltarregistrerad aktie

I 10 b § i källskattelagen konstateras att med avvikelse från vad som bestämts i 10 § i källskattelagen tas ut i enlighet med det skatteavtal som ska tillämpas 15 procent eller mer i källskatt på dividend på en förvaltarregistrerad aktie, om betalaren tillräckligt noggrant har kontrollerat att bestämmelserna om dividend i ett avtal för undvikande av dubbelbeskattning tillämpas på dividendtagaren (förenklat förfarande). Om källskattesatsen enligt skatteavtalet är lägre än 15 procent ska betalaren ha tillgång förutom till uppgifterna om beskattningslandet även till de uppgifter om den slutliga mottagaren som lämnas till Skatteförvaltningen i samband med årsdeklaration. I praktiken kan betalaren ha tagit ut 30 procent i skatt i enlighet med källskattelagen och sedan, efter att före utgången av betalningsåret ha fått alla nödvändiga uppgifter om den slutliga mottagaren, korrigerat sin periodiska deklaration genom att tillämpa den lägre skattesatsen enligt skatteavtalet.

Som utredning om att tillämpningen av bestämmelserna om dividend har kontrollerats tillräckligt noggrant anses ett avtal mellan antingen ett kontoförande institut eller dess underinstitut och en utländsk egendomsförvaltare om förvar av en förvaltarregistrerad aktie. Enligt avtalet ska det kontoförande institutets kund, i lagen benämnd utländsk egendomsförvaltare, med avseende på dividendutdelning uppge dividendtagarens hemviststat i beskattningshänseende samt meddela huruvida bestämmelserna om dividend i det aktuella skatteavtalet kan tillämpas på mottagaren, eller om mottagaren till sin juridiska karaktär eventuellt är ett bolag, som enligt skatteavtalet undantagsvis inte kan omfattas av dessa bestämmelser.

Dessutom förbinder sig egendomsförvaltaren att rapportera om ändringar som rör dessa omständigheter, och egendomsförvaltaren ska även på begäran uppge dividendtagarens namn, födelse-tid, andra eventuella officiella identifieringsuppgifter och adress i hemviststaten samt översända ett av skattemyndigheterna i staten i fråga utfärdat intyg om dividendtagarens hemviststat i beskattningshänseende.

I källskattelagen förutsätts således att källskatt på dividend ska tas ut enligt de uppgifter om beskattningsland som den utländska kontoinnehavaren av ett förvaltarregistrerat värdeandelskonto har uppgett. Uppgifterna om beskattningslandet baseras på ett arrangemang där den första utländska förvararbanken i depåförvaringskedjan sänder ett meddelande till den inhemska förvararbanken med uppgifter om sina kunders hemviststat i beskattningshänseende samt anger huruvida dessa kunder har rätt till behandling i enlighet med skatteavtalen. I praktiken går detta till så att den utländska förvararbanken i samband med att kontot öppnas anger

när skatteavtal inte ska tillämpas på avkastningen av aktier som lämnats i förvar på ett värdeandelskonto för en kunds räkning, eller, i det fall att slutkunderna är berättigade till förmåner enligt ett skatteavtal, vilket skatteavtal som ska tillämpas. En enskild utländsk förvararbank förvaltar i allmänhet flera förvaltarregistrerade värdeandelskonton, på vilka aktier har lämnats i förvar för slutkunder med varierande skattemässig status grupperade till exempel enligt beskattningsland.

Förmedlingen av information om kundernas skattemässiga status gör det möjligt att upprätthålla en på förvaltarregistrering baserad depåförvaringskedja, där uppgifter om den slutliga mottagarens hemviststat i beskattningshänseende förmedlas mellan de olika förvarsnivåerna. Dividend i depåförvaringskedjan betalas så att den nivå som förmedlar betalningen vidare endast känner till den närmast följande mottagaren i kedjan. På så sätt har endast den förvarare som den slutliga mottagaren har en kundrelation till exakt kännedom om vem som i slutändan tar emot betalningen.

Vidare förutsätts att den utländska egendomsförvaltaren har sin hemvist i en sådan stat med vilken Finland har ett avtal för undvikande av dubbelbeskattning. Vid tidpunkten för utdelningen av dividend måste det även finnas en anteckning om förvaltaren i Skatteförvaltningens register över utländska egendomsförvaltare.

Det konförende institutet eller dess ombud ska med stöd av 10 b § 4 mom. i lagen på begäran till emittenten av en förvaltarregistrerad aktie översända det avtal som avses i 2 mom. eller en kopia av detsamma till den del avtalet innehåller i 2 mom. avsedda uppgifter.

Enligt 10 c § i källskattelagen ska en utländsk egendomsförvaltare antecknas i registret över utländska egendomsförvaltare på ansökan av förvaltaren. De uppgifter som är nödvändiga för att precisera den sökande samt dennes kontaktuppgifter ska framgå av ansökan. Dessutom ska den sökande försäkra att de avtal denne ingått om förvar av förvaltarregistrerade aktier uppfyller kraven i 10 b § 2 mom.

Den som väsentligen försummar att iaktta villkoren i ett avtal som avses i 10 b § 2 mom. eller bestämmelserna om skyldighet att lämna information kan avföras ur registret, liksom även den som anhåller om det. En sökande kan vägras registrering när den sökande på grundval av tidigare försummelser väsentligen kan antas komma att försumma ovan avsedda förpliktelser. Beträffande registret gäller i tillämpliga delar vad som i lagen om förskottsuppbörd föreskrivs om förskottsuppbörsregistret.

Om betalaren inte har tillgång till uppgifter om dividendtagaren när årsdeklarationen lämnas in, anges uppgifterna om den utländska egendomsförvaltaren i årsdeklarationen. Som hemviststat uppges dock alltid dividendtagarens hemviststat. Dessutom ska det uppges huruvida det aktieinnehav som ligger till grund för betalning av dividend är förvaltarregistrerat samt om aktierna förvaltas för egen räkning eller för någon annans räkning.

2.1.5 Tillämpning av bestämmelserna om dividend

I 10 b § 2 mom. 1 punkten i källskattelagen förutsätts bland annat att förvaltaren ska försäkra att bestämmelserna om dividend i avtalet för undvikande av dubbelbeskattning mellan Finland och staten i fråga tillämpas på dividendtagaren.

Med denna bestämmelse hänvisar man till det villkor som allmänt används i de skatteavtal som Finland ingått, nämligen att dividendtagaren är innehavare av förmånen av dividenden. I

äldre skatteavtal uttrycks detta med orden ”mottagaren har rätt till dividenden” eller ”den verkliga innehavaren av förmånen av dividenden”. Alla dessa begrepp motsvarar uttrycket ”beneficial owner” i den engelskspråkiga versionen av avtalet. De skatteavtal som Finland har ingått är förenliga med OECD:s modellskatteavtal, och språkdräkten i och tolkningen av dem motsvarar tolkningen enligt kommentaren till OECD:s modellskatteavtal, nedan *kommentaren*, såvida det inte av skatteavtalet eller det protokoll eller samförståndsprotokoll som bifogats skatteavtalet framgår att de som förhandlat fram avtalet medvetet har velat avvika från tolkningen enligt OECD:s modellskatteavtal.

Begreppet innehavare av förmånen av dividenden togs in i OECD:s modellskatteavtal 1995 som ett förtydligande, eftersom det motsvarade alla medlemsstaters gemensamma tolkning sedan länge när det gäller vem som enligt skatteavtalet har rätt till en i skatteavtalet intagen lägre skattesats. En lägre källskattesats enligt skatteavtalet kan endast beviljas en person som är innehavare av förmånen av dividenden och som har sin skattehemvist i en skatteavtalsstat. Enligt kommentaren ska en lägre skattesats inte beviljas enbart på den grund att den direkta mottagaren av dividend är en person som bor i en avtalsstat, om denna person endast arbetar som förmedlare, ombud eller någon annan representant. Då kan dubbelbeskattning inte uppstå på internationellt plan, eftersom en ovan beskriven direkt mottagare av dividend inte är skyldig att betala skatt på dividendinkomster i sin hemviststat. Det anses således inte vara förenligt med skatteavtalens syfte och målsättningar att avtalsförmåner beviljas den nominella innehavaren av en aktie och dividend i sådana fall där detta särskiljs från ekonomiskt innehav. Detta gäller i synnerhet de stater i vilka det i första hand är den nominella innehavaren (”legal owner”) och inte innehavaren av förmånen av dividenden som uppges som innehavare. En direkt mottagare av dividend utgör inte innehavare av förmånen av dividenden i sådana fall där mottagarens rätt att använda eller få dividenden begränsas av en skyldighet enligt avtal eller lag att överföra den mottagna betalningen till en annan person. En sådan skyldighet uppstår i allmänhet på grundval av juridiska dokument men kan också konstateras utifrån rådande fakta och omständigheter, som visar att mottagarens rätt till dividenden klart begränsas av en skyldighet enligt avtal eller lag att överföra den mottagna betalningen till en annan person.

Enligt de gällande bestämmelserna är förvararen alltså skyldig att noggrant utreda om bestämmelserna om dividend i ett skatteavtal kan tillämpas på dividendtagaren, vilket också inkluderar att kontrollera att dividendtagaren är innehavare av förmånen av dividenden.

2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet

2.2.1 FISCO-arbetsgruppen och kommissionens rekommendation

Europeiska kommissionen utfärdade i oktober 2009 en rekommendation (K(2009)7924 slutlig) om förfaranden för källskattelättnad. Rekommendationen byggde på den så kallade Giovannini-arbetsgruppens rapporter *Crossborder clearing and settlement arrangements in the European Union* (2001) och *Report on EU Clearing and Settlement* (2003) samt på den så kallade FISCO-expertgruppens (Fiscal Compliance Experts’ Group) rapporter *Fact-Finding Study on Fiscal Compliance Procedures Related to Clearing and Settlement within the EU* (2006) och *Solutions to Fiscal Compliance Barriers Related to Post-Trading within the EU* (2007).

I rekommendationen utgår man från att källskatteförfarandena skulle förenklas väsentligt om källskattelättnad med stöd av skatteavtal tillämpades vid inkomstkällan i stället för ett återbetalningsförfarande. Detta motsvarar den gällande lagstiftningen i Finland. I rekommendationen anses att finansiella intermediärer som är etablerade i Eftaländer under vissa förutsättningar bör behandlas på samma sätt som finansiella intermediärer som är etablerade i medlemsstaterna. Vidare konstateras det i rekommendationen att om finansiella intermediärer skulle tillåtas

att förmedla enbart samlade uppgifter om källskattesatser till nästa finansiella intermediär i depåkedjan skulle detta leda till avsevärda besparingar för alla inblandade parter och eliminera problem i fråga om uppgiftsskydd och konkurrensvillkor vid överföring av kundinformation mellan finansiella intermediärer.

I rekommendationen föreslås att det informationsombud som är närmast investeraren också ska agera källskattehandläggare. Med informationsombud avses i rekommendationen en finansiell intermediär som godkänts av ursprungsmedlemsstaten för att ansvara för kontroll av investerares rätt till skattelättnad och för tillhandahållande av denna information till nästa finansiella intermediär i depåkedjan så att den slutligen når källskattehandläggaren. Med källskattehandläggare avses ett informationsombud som godkänts av ursprungsmedlemsstaten för att ta ut skatt vid utbetalning av inkomst och tillämpa en eventuell skattelättnad samt redovisa uttagen skatt till skattemyndigheten i ursprungsmedlemsstaten.

Om en depåkedja omfattar flera informationsombud ska det informationsombud som är närmast investeraren kontrollera huruvida investeraren är berättigad till skattelättnad och rapportera information om investeraren till ursprungsmedlemsstaten antingen årligen eller på begäran. Varje informationsombud i depåkedjan ska överföra samlad information om källskattesatser till nästa informationsombud i kedjan så att den når fram till källskattehandläggaren. Källskattehandläggaren ska tillämpa källskattelättnad vid källan på grundval av den samlade information om källskattesatser som erhållits.

I modellen krävs också att medlemsstaterna ska utnyttja möjligheterna till informationsutbyte i enlighet med gemenskapslagstiftningen och bilaterala skattearrangemang samt utföra gemensamma eller enskilda kontroller för att se till att finansiella intermediärer fullgör sina skyldigheter. Medlemsstaterna har ansett att detta krav inte är realistiskt, och det är en av de största orsakerna till att de inte har infört systemet i fråga.

Till kommissionens senaste åtgärder hör att utveckla uppförandekoder för källskatt inom området beskattning i handlingsplanen för kapitalmarknadsunionen. Ett utkast till uppförandekoder sammanställdes av en separat projektgrupp i mitten av 2017. Fokus i uppförandekoderna ligger på att effektivisera återbetalningsförfarandet i synnerhet genom utvecklingsåtgärder och genom att införa elektroniska förfaranden.

2.2.2 OECD och TRACE

I januari 2013 publicerade OECD en modell med titeln TRACE Implementation Package for the adoption of the Authorised Intermediary system för de stater som vill tillämpa det så kallade Authorised Intermediary-systemet ("AI"). Målet med den modell som tagits fram av TRACE-gruppen är att bevilja skatteavtalsmässiga förmåner vid betalning av intäkter från värdepapper och att rapportera uppgifter som behövs vid beskattningen. Den i registret införda auktoriserade aktör som är närmast investeraren identifierar den slutliga investeraren och förmedlar via depåförvaringskedjan information om investerarens hemviststat till utdelaren av dividend, varvid förskottsinnehållning eller källskatt kan tas ut till rätt belopp och nettobeloppet omedelbart betalas till investeraren. Förvararen ska, på samma sätt som inhemska förvarare, för beskattningen lämna in mottagarspecifika årsdeklarationer om kundernas dividender och den skatt som tagits ut på dessa till skattemyndigheterna i ursprungsstaten. Modellen innehåller standardiserade metoder bl.a. för identifiering av investerarens hemviststat i beskattningshänseende och rapportering av uppgifter. Även de uppgifter som ska rapporteras är standardiserade.

En central utgångspunkt i systemet är att aktörerna åläggs ett strikt ansvar för förskottsinnehållning som verkställts till ett för litet belopp på grund av felaktiga uppgifter. Påföljderna av detta ansvar har med anledning av ärendets natur ansetts höra till den nationella lagstiftningen.

Förvararen kräver att en investerare som vill bli kund ska lämna en självdeklaration (*Investor Self-Declaration* - ISD), utifrån vilken investerarens hemviststat i beskattningshänseende utreds. Förvararen ska granska deklarationen och kontrollera att den överensstämmer med de övriga uppgifterna om kunden. Förvararen kan inte åberopa en självdeklaration om han eller hon eller någon annan skatteansvarig vet eller bör ha misstänkt att de uppgifter som lämnats inte är tillförlitliga. Deklarationen är ett alternativ till hemortsintyg, och kunden är skyldig att meddela eventuella ändringar i uppgifterna.

Den förvarare som är närmast investeraren ingår ett avtal med skatteförvaltningen i den stat där emittenten av värdepapperet har sin hemvist och kan agera som godkänt informationsombud och skatteagent. Enligt modellen kan samma rättsverkan fås också så att förvararen registrerar sig i det register som förs av värdepappersemittentens hemviststat. Förvararen ska förete en utredning om att bestämmelserna om penningtvätt tillämpas på den (*Know Your Customer -rules, anti-money laundering rules*) och att den har etablerat sig i en sådan stat i vilken de är i kraft. Till systemet hör också en inspektion som utförs av en utomstående och oberoende aktör. Den auktoriserade förvararen är skyldig att anlita en utomstående självständig inspektör, som ska kontrollera att den auktoriserade förvararens system fungerar på det sätt som avses. En inspektion som utförs av en utomstående aktör anses vara ett alternativ till att skatteinspektörer från tiotals olika stater kommer för att granska samma uppgifter.

Business and Industry Advisory Committee to the OECD - BIAC har medverkat i beredningen av TRACE-modellen från första början. BIAC är ett omfattande samarbetsnätverk av aktörer som bedriver internationell affärsverksamhet, där alla världsdelar och branscher finns representerade. BIAC är en viktig samarbetspartner till OECD, via vilken OECD får ett internationellt affärsverksamhetsperspektiv på aktuella ärenden i sitt arbete. BIAC har godkänt TRACE-systemet och har upprepade gånger uppmuntrat staterna att införa systemet.

När TRACE-modellen introducerades var dess lansering förknippad med vissa risker i anslutning till de bristfälliga kunduppgifter som bankerna har och oviljan att investera i dataprogram. Situationen har till denna del förändrats väsentligt som en följd av den internationella utvecklingen i fråga om automatiskt utbyte av upplysningar. TRACE-modellen har senare uppdaterats så att den är i linje med utvecklingen av det automatiska utbytet av upplysningar, vilket innebär att finansinstituten delvis kan använda samma instrument som redan är i bruk.

2.2.3 Den internationella utvecklingen av det automatiska utbytet av upplysningar

Det internationella automatiska utbytet av upplysningar utvidgas i enlighet med den gemensamma rapporteringsstandard som OECD publicerade i juli 2014 (*Common Reporting Standard* - CRS). Utbytet av upplysningar inleddes i september 2017 och gällde då upplysningarna om beskattningsåret 2016. I detta skede deltar cirka 50 jurisdiktioner, inklusive alla EU-stater, förutom Österrike, som undantagsvis fick inleda utbytet av upplysningar 2018. Sammanlagt cirka 100 jurisdiktioner har ingått en politisk förbindelse om utbyte av upplysningar om finansiella konton. Största delen har anslutit sig till det multilaterala avtal mellan behöriga myndigheter om automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton som ingicks i oktober 2014 (FördrS 62/2015). Vissa jurisdiktioner har valt ett bilateralt tillvägagångssätt. Finland har t.ex. med Singapore med stöd av ett skatteavtal ingått ett bilateralt avtal mellan behöriga myndigheter, vars innehåll motsvarar det ovannämnda multilaterala avtalet. Inom Europeiska unionen ingår samma bestämmelser i rådets direktiv om ändring av direktiv 2011/16/EU när det gäller obligatoriskt automatiskt utbyte av upplysningar på skatteområdet (ändringsdirekti-

vet beträffande obligatoriskt automatiskt utbyte av skatteuppgifter enligt handräckningsdirektivet) (COM(2013) 348 final), nedan *handräckningsdirektivet*. I Finland har dessa satts i kraft genom 17 b § (1704/2015) och 17 c § (226/2016) i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995).

Begreppet finansiellt institut, som används i CRS och handräckningsdirektivet, är mycket omfattande och täcker många olika typer av förvaring av finansiella medel och annan typ av förvaltning av kundens medel. Med finansiellt institut avses per definition ett depåinstitut, ett inlåningsinstitut, en investeringsenhet eller ett specificerat försäkringsbolag.

Mellan jurisdiktionerna utbyts automatiskt kontouppgifter beträffande medel och kapitalinkomster. Standarden kräver att banker och andra finansiella institut undersöker och identifierar sina kunder och deras hemviststat i beskattningshänseende, samlar in kontouppgifter om dem och förmedlar dessa uppgifter till skatteförvaltningen i sin hemviststat. Skatteförvaltningen i fråga sänder automatiskt dessa kontouppgifter till skattemyndigheterna i hemviststaten för de berörda skattskyldiga. Upplysningarna innehåller också kundens skattenummer i hans eller hennes hemviststat i beskattningshänseende, och de kan således kopplas till exempelvis en finländsk skattskyldig. Uppgifterna är i kumulativ form och inkluderar således uppgifter om saldon för kundens konton i det finansiella institutet per den 31 december och i fråga om medlen på kontona de sammanlagda beloppen av vinstutdelning, räntor, intäkter från försäljning eller inlösning och andra intäkter som betalats till kontot under kalenderåret. Det är således fråga om uppgifter som det finansiella institutet har i sin besittning och som rör intäkter som erhållits från både Finland och andra länder.

2.2.4 Lagstiftningen i utlandet

Sverige

I Sverige kan källskatt tas ut direkt enligt en sänkt skattesats i enlighet med ett skatteavtal i stället för den allmänna källskatten på 30 procent. Ett undantag utgör personer som bor stadigvarande i Schweiz, som måste ansöka om skatteavtalsmässiga förmåner genom ett återbetalningsförfarande. En sänkt skattesats kan tillämpas av Värdepapperscentralen i Sverige, nedan *VPC*, och en inhemsk förvaltare av förvaltarregistrering. För att ett skatteavtal och en i skatteavtalet intagen sänkt skattesats ska kunna tillämpas förutsätts att dividendtagarens hemviststat framgår av de uppgifter som finns till förfogande. Vid betalning av dividender till en utländsk förvaltare av förvaltarregistrering kan ett skatteavtal mellan Sverige och förvaltarens hemviststat tillämpas, förutsatt att förvaltarens registrering förbinder sig att till VPC på begäran lämna uppgifter om den slutliga mottagaren i anslutning till aktieägaren. Ett skatteavtal mellan hemviststaten för den slutliga mottagaren av dividenden och Sverige kan tillämpas, om behövliga uppgifter lämnas till myndigheterna. Om källskatt har tagits ut felaktigt är den som är skyldig att ta ut skatt, dvs. VPC eller en inhemsk förvaltare av registrering, ansvarig för skatten. Om en utländsk förvaltare av förvaltarregistrering handlar i strid med sina åtaganden har skattemyndigheterna rätt att förbjuda tillämpningen av skattelättnad på utbetalningen av dividend till sammanslutningen i fråga.

Om skatteavtalsmässiga förmåner inte har beviljats i samband med betalningen av dividend kan dividendtagaren ansöka om dessa hos skatteförvaltningen. Ansökningstiden är fem år räknat från början av det år som följer på dividendutdelningen.

Norge

I Norge är en aktieägare som har sin skattehemvist utomlands skyldig att betala 25 procent i källskatt på dividend, om inte lägre skatt kan tas ut med stöd av ett skatteavtal. När dividend

betalas på aktier som är registrerade i värdepapperscentralen i Norge, nedan *VPS*, tar ut det utdelande bolaget skatt på grundval av de uppgifter om innehavaren som finns på investerarnas värdepapperskonto. Under vissa förutsättningar kan en aktieägare och förvaltare av förvaltarregistrering som bor utomlands registrera en lägre källskatteprocent i enlighet med ett skatteavtal på dessa konton. Ett förvaltarregistrerat konto kan registreras med en lägre skattesats om skattemyndigheterna har godkänt den och förvaltare av förvaltarregistreringen har förbundit sig att på begäran lämna en utredning om förutsättningarna för tillämpning av skatteavtal och dokument till stöd för detta. Om aktieinnehavet inte har registrerats hos *VPS* ska aktieägaren lämna det utdelande bolaget en utredning om att aktieägaren är berättigad till skattelättnad eller befrielse från källskatt.

I Norge har emittenten av en aktie alltid varit ansvarig för att skatten tas ut till rätt belopp och för att dividendinkomsten och den skatt som tagits ut på den rapporteras till skattemyndigheterna. Bestämmelserna om skatteansvar har ändrats från den 1 januari 2017. Enligt de nya bestämmelserna ansvarar det utdelande bolaget alltså för att källskatten på dividenden tas ut till rätt belopp, men det utdelande bolaget är emellertid inte ansvarigt i sådana fall där bolaget eller en tjänsteleverantör som agerar i dess ställe har iakttagit sådan noggrannhet som krävs och inte har försummat sin skyldighet att kontrollera förutsättningarna för att ett skatteavtal ska kunna tillämpas.

Norge har också ändrat sina krav på godkännande och utredning när det gäller tillämpning av skattelättnad i enlighet med ett skatteavtal. Dessa nya krav ska tillämpas från den 1 januari 2019. De nya reglerna motsvarar den förvaltningspraxis som tillämpats på aktier som registrerats hos *VPS*, men de är mer restriktiva och deras tillämpningsområde är bredare, eftersom de också tillämpas på aktier som inte har registrerats hos *VPS*. Förvararna blir också tvungna att på nytt ansöka om tillstånd för att få förvara sina förvaltarregistrerade aktier på ett sådant konto hos *VPS* som berättigar till en lägre skattesats.

De nya reglerna kräver att de förvarare som har tillstånd att registrera förvaltarregistrerade medel på konton som berättigar till en lägre skattesats ska förnya sitt tillstånd, eftersom de gamla tillstånden föråldras. I fråga om sådana aktier som registrerats hos *VPS* ställs nya krav på utredningar som ett kontoförande institut eller förvaringsinstitut måste få av aktieägaren innan aktierna kan registreras på ett sådant *VPS*-konto som har en lägre källskattesats än 25 procent. När det gäller aktier som inte registrerats hos *VPS* kan det utdelande bolaget beakta en lägre källskattesats än 25 procent om bolaget har fått den utredning av aktieägaren som krävs.

En aktieägare i bolagsform som inte har ansökt om återbetalning av källskatt hos skattemyndigheterna tidigare kan ansöka om ett särskilt godkännande av tillämpning av en lägre skattesats antingen med stöd av ett skatteavtal eller på grund av att de norska villkoren för skattefrihet för direktinvesteringsdividender uppfylls. Om ansökan om godkännande inte har lämnats innan dividenden betalas ska en källskatt på 25 procent tas ut av en utländsk aktieägare i bolagsform, och för att få skatteförmånerna ska denna lämna en ansökan till skattemyndigheterna om återbetalning av källskatt som tagits ut till ett för stort belopp. Godkännandet förblir giltigt tills det sker en ändring i omständigheterna som är väsentlig med tanke på beviljande av skatteförmåner.

Danmark

Danmark har av tradition tillämpat ett förfarande för återbetalning av källskatt. Källskatten är 27 procent i Danmark. En skattesats som intagits i ett skatteavtal har kunnat utnyttjas genom en ansökan som lämnats till skattemyndigheterna. Tillämpning av en lägre skattesats vid betalning av inkomst har varit möjlig endast i fråga om vissa sammanslutningar eller mottagare

av inkomst. I Danmark kan ansökan om återbetalning göras endast i elektronisk form. Under de senaste åren har Danmark fått publicitet på grund av lyckade missbruk som begåtts med hjälp av ansökningar om återbetalning av källskatt och som resulterat i att ansemliga summor har fått olagligt från danska staten. Danmark måste av denna orsak t.o.m. avbryta behandlingen av ansökningar om återbetalning.

I juni 2017 publicerades en rapport om källskatt på utdelning av dividend i Danmark (Rapport om administration af udbyttebeskatning). I rapporten föreslås tre olika modeller, och därtill har Finans Danmark (intressebevakare för de danska bankerna och finansinstituten) lagt fram ett eget förslag, som också ingår i rapporten.

I alla tre modeller som arbetsgruppen föreslår kan nettodividend erhållas på basis av förhandsregistrering. Alla modeller grundar sig också på konceptet ”verklig innehavare” (beneficial owner), vilket innebär t.ex. att en i ett skatteavtal intagen källskattelättnad inte kan beviljas på dividend på aktier som erhållits genom aktielån. Modellerna I, II och III förutsätter att en enskild aktieägare ska registrera sig innan dividend kan betalas. På så sätt finns det vid tidpunkten för betalningen en utredning om innehavaren av rätten till dividend och dennes hemviststat. Modell II möjliggör dessutom registrering av förvaltarregistrerade så kallade samlingskonton, som har en annan skatteprocent. Modellerna begränsar också möjligheterna att ansöka om återbetalning av källskatt. Modellerna I och II förhindrar det helt och hållet, och i modell III tillämpas ett förfarande av vouchertyp i behandlingen av återbetalningar. I rapporten anses att modell III skulle möjliggöra återbetalningsmissbruk, varför man ställer sig kritisk till denna.

Finans Danmarks modell innehåller element som är förenliga med arbetsgruppens modeller II och III. I Finans Danmarks modell är det möjligt att på förvaltarregistrerade aktier tillämpa en källskatt i enlighet med ett skatteavtal vid betalning av dividend. Finans Danmarks modell anses också innehålla vissa svagheter jämfört med modellerna II och III, eftersom den inte kräver att dividendtagaren ska registrera sig på förhand och den möjlighet till återbetalning av källskatt som modellen ger försvagar dess tillförlitlighet.

I jämförelsen av modellerna läggs stor vikt vid att förhindra eventuella skatteförluster. Modell I anses vara den bästa direkt med tanke på övervakningen. I den får skattemyndigheterna via registreringen direkt uppgifter om de slutliga mottagarna och kan undersöka grunderna för registreringen. Modell III och Finans Danmarks modell kan leda till ett stort antal ansökningar om återbetalning av källskatt. Risken med detta är att alla fall inte kan undersökas noggrant och behandlas inom de tidsfrister som förutsätts. I bägge modellerna är det dessutom en arbetsdryg process för skattemyndigheterna att säkerställa om dividendtagaren är berättigad till förmåner enligt ett skatteavtal.

Irland

Irland tillämpar ett system som till mycket stor del motsvarar de internationella rekommendationerna. Det innefattar både en auktoriserad intermediär, Qualifying Intermediary (QI), och en skatteagent, Authorised Withholding Agent (AWA). Irländska bolag är skyldiga att ta ut källskatt vid utdelning av dividend och att redovisa skatten till skatteförvaltningen. Det är också möjligt att en auktoriserad skatteagent agerar i stället för det utdelande bolaget. I dessa fall betalar det utdelande bolaget bruttodividenden i sin helhet till skatteagenten och befrias därmed från ansvar. Samtidigt åtar sig skatteagenten de skyldigheter som normalt hör till bolaget, nämligen att ta ut skatt, se till att skatten tas ut till rätt belopp, redovisa skatten till skattemyndigheterna och fullgöra rapporteringsskyldigheten.

Innan en i ett skatteavtal intagen skattelättnad kan tillämpas ska det utdelande bolaget eller skatteagenten kontrollera att en person som bor utomlands på en godkänd blankett har gett en försäkran om att han eller hon är berättigad till skattelättnad i enlighet med skatteavtalet och dessutom bevisat detta med en utredning. Till försäkran ska fogas ett hemortsintyg som utfärdats av skattemyndigheten i hemviststaten. Den som tar emot försäkran, dvs. det utdelande bolaget, skatteagenten eller den auktoriserade intermediären, är skyldig att undersöka anmälan och kontrollera att alla punkter på blanketten har fyllts i samt att förvissa sig om att det inte finns någon grund att betvivla anmälan riktighet. Om dividenden betalas via en auktoriserad intermediär eller en kedja av auktoriserade intermediärer krävs det inte att denna dokumentation ska lämnas till det utdelande bolaget eller skatteagenten. I sådana fall ska den nödvändiga utredningen lämnas till den auktoriserade intermediär som betalar dividenden direkt till aktieägaren. Försäkran ges till den auktoriserade intermediär som är närmast investeraren i depåförvaringskedjan, och denna meddelar följande nivå i kedjan beloppet av den nettodividend som ska betalas. Den följande förvararen förmedlar motsvarande uppgifter vidare till skatteagenten eller det utdelande bolaget.

Tyskland

I Tyskland tas ut 25 procent i källskatt på kapitalinkomst när det gäller dividend oavsett om dividendtagaren är allmänt skattskyldig eller begränsat skattskyldig. Om samtycke har getts till att aktierna förvaras i gemensam förvaring ligger skyldigheten att ta ut källskatt hos betalningsagenten, dvs. hos det kredit- eller finansinstitut som förvarar eller förvaltar aktierna. Om aktierna inte får förvaras kollektivt är det emittenten som är skyldig att ta ut källskatt. Betalningsagenten eller emittenten ska redovisa den uttagna skatten före den 10:e dagen i följande månad och samtidigt lämna en adekvat periodisk deklaration. Dividendtagaren ska också få ett intyg över uttagen skatt.

Om dividendtagaren har sin hemvist i en sådan stat med vilken Tyskland har ett gällande skatteavtal kan dividendtagaren ansöka om återbetalning av källskatt som tagits ut till ett för stort belopp. Ansökan görs centraliserat till en och samma skattemyndighet (Federal Central Tax Office), vilket innebär att Tyskland använder sig av ett enda serviceställe i enlighet med de internationella rekommendationerna. Återbetalning ska sökas inom fyra kalenderår räknat från dividendutdelningen.

Österrike

I Österrike betalar en fysisk person 27,5 procent i källskatt på kapitalinkomst för dividend. Emittenten ansvarar för att skatten tas ut. Om dividendtagaren har sin hemvist i en sådan stat med vilken Österrike har ett gällande skatteavtal kan dividendtagaren ansöka om återbetalning av källskatt som tagits ut till ett för stort belopp. Ansökan görs centraliserat till en och samma skattemyndighet (Finanzamt Bruck-Eisenstadt-Oberwart Tax Office), vilket innebär att Österrike använder sig av ett enda serviceställe i enlighet med de internationella rekommendationerna. Återbetalning ska sökas inom fem kalenderår räknat från dividendutdelningen.

2.2.5 Sammanfattning

I skatteavtalen kommer parterna överens om bl.a. en skatteprocent som är lägre än den nationella källskatten på dividend. Dessa skatteavtalsenliga förmåner kan i regel fås antingen vid betalning av dividend eller genom en separat ansökan via ett återbetalningsförfarande. Flera stater tillämpar delvis bägge metoderna. Det vanliga är att man på dividender som betalas till utlandet i respektive land tillämpar en s.k. inre skattesats, som därefter på ansökan i efterhand kan sänkas till den nivå som förutsätts i skatteavtal, och endast i vissa exceptionella situationer kan ett skatteavtal tillämpas redan vid tidpunkten för utdelningen av dividend.

Av de nordiska länderna tillämpar Finland, Sverige och Norge ett system där man i regel får skatteavtalsförmånerna i samband med att dividenden betalas, medan återbetalningsförfarandet ska betraktas som ett kompletterande förfarande. I Irland tillämpas i allmänhet ett skatteagentssystem, där auktoriserade skatteagenter ansvarar för uttaget av källskatt. I detta system, som härrör från USA, betalar emittenten bruttodividenden till en skatteagent, som får de uppgifter som krävs om dividendtagaren av en förvarare som är ett auktoriserat informationsombud. Emittenten är befriad från källskatteansvar i sådana fall där dividenden betalas via en skatteagent. I Danmark och i andra länder i Europa tillämpas i regel ett återbetalningsförfarande. Återbetalningsförfarandet måste anses binda resurser, och färsk exempel visar att det också är mycket sårbart för missbruk som begås genom falska ansökningar.

2.3 Bedömning av nuläget

Skatteförvaltningen har den 5 juli 2010 gett ut en rapport där man på ett allmänt plan analyserar källskatteförfarandet i fråga om dividender som betalats till förvaltarregistrerade aktieägare. Utredningen fokuserade på dividender som betalats under åren 2005—2008.

Den mest centrala observationen i rapporten, sett ur skattekontrollsperspektiv, är att det är synnerligen svårt och delvis t.o.m. omöjligt att kontrollera riktigheten av resultatet av beskattningen i fråga om förvaltarregistrerade aktieägare. Ett grundläggande problem är att förvaltarregistreringen av innehav i värdeandelssystemet i praktiken omfattas av myndighetssekretess. När det gäller förvaltarregistrerade innehav finns de uppgifter som behövs för skattekontrollen utomlands, ofta i sådana länder av vilka det i praktiken är mycket svårt att få bankuppgifter i beskattningssyfte. Även det förenklade källskatteförfarandet och skatteansvaret, som delvis upplevts vara otydligt, försvårar skattekontrollen.

Den utredningsarbetsgrupp som sammanställt rapporten föreslår bl.a. att det förenklade förfarandet ska frångås, försummelseavgiften utvecklas och skatteansvaren förtydligas så att någon part alltid också bär det ekonomiska skatteansvaret.

Utredningsarbetsgruppen konstaterar att kontrollen av resultatets riktighet inte kan åläggas enbart bolagen och konförförvaltarna. För att kunna bedriva en fungerande och kostnadseffektiv kontroll behöver Skatteförvaltningen få uppgifter om alla som fått dividendinkomster. Uppgifterna behövs också för det internationella skattesamarbetet. Ett internationellt informationsutbyte skulle också tjäna den finländska skattekontrollen. Huruvida mottagarna de facto är från det beskattningsland som anges i årsdeklarationen kan kontrolleras effektivast av skattemyndigheterna i mottagarstaten. Finland kan anta att det kommer Finland till känna om givna jämförelseuppgifter innehåller felaktiga tolkningar. Det är i praktiken omöjligt för de finländska skattemyndigheterna att utreda om exempelvis alla mottagare på vilka svensk källskatt har tillämpats verkligen är skattskyldiga i Sverige.

I samband med beredningen av 2006 års lagändring antog man att det är möjligt att lämna begränsade uppgiftsbegäranden i fråga om aktörer som antecknats i registret. Under en utredning upptäckte man dock att antalet aktörer som antecknats i registret är relativt litet och antalet betalningar av dividend som skett via dem så stort att det ur skattekontrollsperspektiv inte är möjligt att begränsa förfrågningarna till små urval. Den information som fåtts i samband med skattekontroller har varit bristfällig och i oenhetligt format, vilket har förhindrat en effektiv fokusering av resurser. I praktiken förutsätter ett rimligt fungerande system i varje fall att den registrerade aktören sammanställer uppgifterna för sig själv efter tidpunkten för utdelningen av dividend, senast i samband med inlämnandet av årsdeklarationen. Det förenklade förfaran-

det minskar i praktiken de finländska kontoförvaltarens arbete i samband med lämnandet av årsdeklaration.

Av Skatteförvaltningens rapport framgår att 2005 års reform av källskatteförfarandet i fråga om dividender har varit problematisk med tanke på skattekontrollen. Eftersom Skatteförvaltningen inte har kunnat få heltäckande identitetsuppgifter om dem som får dividend på förvaltarregistrerade aktier har Skatteförvaltningen inte kunnat kontrollera att de alla haft rätt till de skatteförmåner som ingår i skatteavtalen. Vidare har de bristfälliga uppgifterna om dividendtagarna varit problematiska med tanke på behandlingen av ansökningar om återbetalning av källskatt. I och med de bristfälliga uppgifterna om dividendtagarna har Finland inte heller kunnat ge uttömmande svar på begäran om upplysningar som inkommit från skatteförvaltningar i andra länder med stöd av internationella förbindelser.

Efter Skatteförvaltningens utredning har eftertaxeringstiden förkortats från fem till tre år räknat från det beskattningsår som följer på utdelningen av dividend. Eftersom det tar mycket länge innan uppgifterna fås och uppgifterna måste sammanställas av synnerligen heterogena svar, bör saknade uppgifter om slutliga mottagare numera begäras ytterst snabbt efter att årsdeklarationerna har inlämnats. Eftersom det är arbetsdrygt och svårt för alla parter att i efterhand utreda uppgifterna om de slutliga mottagarna är det ändamålsenligaste alternativet att Skatteförvaltningen får de behövliga uppgifterna om dividendtagarna i samband med årsdeklarationen. Med anledning av den förkortade eftertaxeringstiden kan skattekontroll i efterhand inte längre utföras på samma sätt som när det förenklade förfarandet fastställdes år 2006.

Uppgifterna om de slutliga mottagarna behövs också när det gäller att utreda en sökandes rättigheter till återbetalning av källskatt. Behandlingen av ansökningar om återbetalning av källskatt är mycket sårbar för missbruk. Enligt de uppgifter som förekommit i offentligheten har vissa stater förlorat ansevärda summor på grund av falska ansökningar om återbetalning av källskatt. Bland dessa stater kan nämnas Tyskland, som förlorat cirka 7,2 miljarder euro, Danmark cirka 1,7 miljarder euro, Belgien cirka 300 miljoner euro och Österrike minst 100 miljoner euro. Behandlingstiden för återbetalningsansökningar skulle förkortas och utredningen av uppgifternas riktighet effektiviseras avsevärt om Skatteförvaltningen hade omfattande tillgång till dividendtagarnas personuppgifter.

Även skatteansvarets restriktiva karaktär har upplevts vara problematisk. Exempelvis enligt TRACE-modellen är förvararna ansvariga för skatteförluster som föranleds av deras försummelser. I Finland ligger ansvaret helt och hållet på emittenten.

Avsikten med avtal om förvaring av en förvaltarregistrerad aktie är att möjliggöra förvaltarregistrering av aktier. Syftet är i första hand att förvalta aktieinnehav, ändringar som sker i dessa och utredningar av innehav som följer av ändringarna. Dividendutdelningen är således endast en händelse bland många andra.

Utländska aktörer anser att det förenklade källskatteförfarande i fråga om dividender som för närvarande tillämpas i Finland är problematiskt, eftersom det begränsar konkurrensen. Som utredning om att tillämpningen av bestämmelserna om dividend har kontrollerats tillräckligt noggrant anses enligt 10 b § 2 mom. i källskattelagen ett avtal mellan antingen ett kontoförande institut eller dess underinstitut och en utländsk egendomsförvaltare om förvar av en förvaltarregistrerad aktie.

Enligt källskattelagen ska avtal om förvaring av en aktie således ingås av den första utländska förvaltaren i depåförvaringskedjan för förvaltarregistrerade aktier. En utländsk förvaltare som ingått ett avtal kan tillämpa det förenklade förfarandet på kunder hos aktörer på den andra nivån eller en högre nivå i kedjan endast när förvaltaren har fått uppgifter om den slutliga mot-

tagaren eller annars kan lita på att den får dessa uppgifter. Åtminstone en del av förvararna på den första nivån i kedjan kräver att få uppgifter om den slutliga mottagaren innan de går med på att tillämpa det förenklade förfarandet. I sådana fall kan aktörer på den andra nivån eller en högre nivå i kedjan inte vara i direkt kontakt till ett finländskt kontoförande institut. De är tvungna att lämna uppgifterna om den slutliga mottagaren, dvs. i praktiken sitt kundregister, till den första utländska förvararen i depåförvaringskedjan, som ofta också är konkurrent till dessa förvarare. Att lämna motsvarande uppgifter till en utdelare av dividend eller en finländsk kontoförvaltare är inte problematiskt, eftersom en finländsk kontoförande bank i allmänhet inte konkurrerar om samma kunder som en utländsk förvarare.

I princip kan också alla förvarare ingå ett avtal om förvaring av en förvaltarregistrerad aktie med ett finländskt kontoförande institut, men i så fall uteblir de fördelar som förvaltarregistreringen ger i form av inbesparade förvaringskostnader. Det förenklade förfarandet underlättar således situationen endast för förvarare på den första nivån och finländska kontoförande banker. Övriga förvarare är i praktiken tvungna att lämna uppgifter om den slutliga mottagaren vid betalning av dividend.

I kapitel 2.2.4 presenteras de förfaranden genom vilka en i skatteavtal intagen skattesats som är lägre än den nationella skattesatsen beviljas. Dessa förfaranden består av återbetalning eller beviljande av skatteavtalsenliga förmåner i samband med utdelning av dividend. Det finns olika variationer av den senare modellen, allt från den amerikanska och irländska skatteombudsmodellen till de nordiska modellerna.

En fördel med återbetalningsförfarandet har ansetts vara dess tillförlitlighet. I denna modell ska den skattskyldiga lämna in en så utförlig utredning till myndigheten att den beslutsfattande myndigheten kan lita på att ansökan är behörig. Detta system har tidigare fungerat tillförlitligt. I dagens läge har ansökningarna ökat i antal, vilket innebär att det finns begränsat med resurser för att utreda alla ansökningar. Dessutom har informationstekniken utvecklats så att man enkelt kan producera dokument som ser tillförlitliga och riktiga ut. Automatiseringen av handläggningen av ansökningar har lett till stora problem, eftersom det möjliggör svikligt förfarande för den som söker efter gränsvärden och luckor i systemet. När ett fel upptäcks i systemet kan man snabbt åstadkomma omfattande bedrägerier genom att duplicera ansökningar. Det att skatteförvaltningen i vissa fall återbetalar källskatt till ett större belopp än vad som tagits ut på dividenden från ett bolag eller återbetalar källskatt i fråga om ett sådant bolag som inte ens har delat ut dividend visar på klara brister i tillsynen och organiseringen. De verkliga problemen med återbetalningsförfarandet hänger samman med resurserna. En återgång till återbetalningsförfarandet kan inte anses vara en bra lösning för Finland.

En modell som bygger helt och hållet på skatteombud har i detta skede inte ansetts vara önskvärd i Finland. I Finland är det i praktiken emittenten som fungerar som skatteombud. Om en skatteombudsmodell genomförs bör det vara möjligt att även sökande utanför Finlands gränser som uppfyller förutsättningarna godkänns som skatteombud. Då kan tillsynens effektivitet och ansvaret för fel utgöra ett problem. En övergång från den modell som nu föreslås till en modell som bygger helt och hållet på skatteombud innebär ingen särskilt stor förändring tekniskt sett.

Problemet med den modell som för närvarande tillämpas i Finland är att samma aktörer kan utnyttja två olika förfaranden. När det gäller dividender på vilka en i skatteavtal intagen lägre källskatt än 15 procent tas ut kan man enligt ordalydelsen i 10 § i källskattelagen inte agera utifrån information som fås från depåförvaringskedjan vid tidpunkten för utdelningen av dividend, utan betalaren ska ha tillgång till uppgifter om den slutliga mottagaren. I praktiken kräver Skatteförvaltningen att få uppgifterna om den slutliga mottagaren i samband med årsdeklarationen först före utgången av januari året efter det år då dividenden utdelades. I det förenk-

lade förfarandet lämnas uppgifterna om den slutliga mottagaren inte systematiskt, utan de ska lämnas på Skatteförvaltningens uppmaning, vilket inte möjliggör en effektiv skattekontroll. Skatteförvaltningen har haft svårigheter med att sköta sin lagstadgade uppgift att kontrollera att källskatt tagits ut till rätt belopp i fråga om dividender på förvaltarregistrerade aktier. Skatteförvaltningen kan när det gäller det förenklade förfarandet inte kontrollera mottagarens rätt till skatteavtalsenliga förmåner vid källan utan att Skatteförvaltningen på ett heltäckande sätt begär uppgifterna om mottagaren av dividend efter att årsdeklarationen lämnats. Det är inte möjligt att utifrån årsdeklarationsuppgifterna skapa en riskbaserad, tillräckligt täckande bild av beskattningens riktighet. De begärda uppgifterna har i praktiken lämnats på olika sätt och långa tidsfrister har behövts för lämnandet av uppgifterna. På grund av den stora mängden uppgifter som begärs förutsätter en effektiv skattekontroll dock att uppgifterna kan behandlas och analyseras med tekniska verktyg på samma sätt som andra motsvarande uppgifter. Det att eftertaxeringstiden förkortas till tre år har försvårat situationen. De uppgifter som krävs i övervakningen är till sin karaktär massdata, som med tanke på övervakningens effektivitet måste krävas årligen. Efter att eftertaxeringstiden har förkortats kan detta endast lyckas på så sätt att uppgifterna lämnas formbundna på elektronisk väg och i tillräckligt god tid. Ur övervakningssynvinkel kvarstår två alternativ: antingen lämnas täckande uppgifter i samband med årsdeklarationen eller också ska de lämnas på ett heltäckande sätt på begäran regelbundet varje år och omedelbart efter att årsdeklarationen har lämnats. I praktiken är lösningen således att aktörerna i stället för en årlig deklaration ska lämna en annan deklaration med samma format. Mot denna bakgrund kan den nuvarande modellen, där uppgifterna ska lämnas på begäran, i en utvecklad form som möter dagens behov inte anses vara ett mer fördelaktigt alternativ för aktörerna.

I den modell som nu föreslås kombineras de förfaranden som anges i den gällande lagstiftningen. Betalaren kan agera utifrån tillförlitlig information som kommer från depåförvaringskedjan, men det förutsätter att uppgifter om den slutliga mottagaren lämnas om alla dividendtagare på vilka en sänkt skattesats ska tillämpas.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

Målet med propositionen är att göra det möjligt för Skatteförvaltningen att få så täckande information som möjligt om de slutliga förmånstagarna av dividend på förvaltarregistrerade aktier och på så sätt förbättra riktigheten i fråga om beskattningen av dividender på förvaltarregistrerade aktier såväl vid tidpunkten för utdelningen av dividender som senare i samband med återbetalning av källskatt som tagits ut till ett för stort belopp. Samtidigt förtydligas reglerna och rationaliseras processen för uttag av källskatt, och dessutom förbättras rättssäkerheten för alla parter.

Enligt gällande lagstiftning förutsätter såväl bestämmelserna om förebyggande av penningtvätt och av finansiering av terrorism som den gemensamma standarden för utbyte av upplysningar att bankerna och de övriga finansiella instituten känner och identifierar sina kunder. En annan förutsättning för att det förenklade förfarandet ska kunna tillämpas är enligt gällande lagstiftning att den utländska förvararen identifierar och känner sin kund och förvissas sig om att förutsättningarna för tillämpning av skatteavtal uppfylls. Vidare förutsätter den gemensamma standarden för utbyte av upplysningar att kundens hemviststat i beskattningshänseende utreds. I praktiken innebär detta att den förvarare som är närmast investeraren redan nu är skyldig att identifiera sina kunder och utreda deras rätt till en i skatteavtalet intagen lägre skattesats. Förslaget innebär således som ett nytt krav endast att befintliga uppgifter om den slut-

liga mottagaren ska lämnas för årsdeklarationen antingen till emittenten eller till Skatteförvaltningen.

3.2 De viktigaste förslagen

3.2.1 Förutsättningar för tillämpning av internationella fördrag

Med tanke på de ovan anförda målsättningarna föreslås det att en förutsättning för att ett internationellt avtal ska kunna tillämpas ska vara att utdelaren av dividend alltid ska kontrollera att skatteavtalets bestämmelser om dividend kan tillämpas på dividendtagaren. Detta sker så att vid tidpunkten för utdelningen av dividend kan förvararen av aktien, som ska vara registrerad i det kommande förvararregistret och som har undersökt och identifierat sina kunder, anmäla beloppet av den sänkta källskatt som ska tas ut på samma sätt som enligt den gällande lagstiftningen, men avvikande från tidigare ska den registrerade förvararen då alltid vara bunden att lämna in uppgifter om de slutliga mottagarna för årsdeklarationen och ansvara för att dessa uppgifter är riktiga. Genom att vid tidpunkten för utdelningen av dividend uppge en skatt enligt en lägre skattesats förbinder sig den registrerade förvararen att lämna in uppgifter om den slutliga mottagaren. När det gäller oregistrerade förvarare ska tillämpning av en lägre skattesats förutsätta att betalaren har tillgång till uppgifterna om den slutliga mottagaren vid tidpunkten för utdelningen av dividend, och att den som betalar ut dividenden alltid ansvarar för att uppgifterna är riktiga. En kund hos en oregistrerad förvarare kan beviljas förmåner enligt ett skatteavtal även vid betalning av dividend så att en registrerad förvarare som finns tidigare i depåförvaringskedjan förbinder sig att lämna de uppgifter som krävs och samtidigt ansvara för dessa uppgifters riktighet. På så sätt får Skatteförvaltningen heltäckande uppgifter om alla personer som får dividend på förvaltarregistrerade aktier.

3.2.2 Förskottsinnehållning på 50 procent i vissa situationer för personer som bor i Finland

Det föreslås att lagen om förskottsuppbörd ska ändras så att en förskottsinnehållning på 50 procent ska verkställas på dividend på en förvaltarregistrerad aktie, om betalaren saknar uppgifter om dividendtagaren och betalaren eller förvararen vet att dividendtagaren är allmänt skattskyldig i Finland. Vidare förutsätts att en registrerad förvarare alltid förbinder sig att lämna in uppgifterna om samtliga slutliga mottagare för årsdeklarationen, såvida inte investeraren har förbjudit att uppgifterna överläts. I sådana fall ska i varje fall dividendtagarens hemviststat uppges för årsdeklarationen. Om den registrerade förvararen inte vet huruvida dividendtagaren är allmänt skattskyldig i Finland och personen i fråga inte tillåter att uppgifterna om den slutliga mottagaren lämnas, ska på dividenden tas ut en källskatt på 35 procent i stället för nuvarande 30 procent. Samma förfarande gäller om den registrerade förvararen saknar uppgifter om den slutliga mottagaren vid tidpunkten för utdelningen av dividenden. Syftet med denna bestämmelse är att uppmuntra sådana personer som bor i en stat med vilken Finland inte har ingått något skatteavtal att tillåta att deras uppgifter om slutliga mottagare lämnas till Skatteförvaltningen, varvid den källskatt som ska tas ut sjunker från 35 procent till 30 procent. Om dessa uppgifter lämnas kan 7 § 1 mom. i källskattelagen tillämpas på dividendtagaren.

3.2.3 Förvararregistret

Därtill föreslås att de som förvarar förvaltarregistrerade aktier måste registrera sig i det förvararregister som ska grundas. Ändringen jämfört med det tidigare registret över utländska egendomsförvaltare är inte enbart teknisk, utan den registrerade förvararens rättigheter och skyldigheter ändras väsentligt. Registreringen är en entydig viljeyttring genom vilken förvararen förbinder sig att iaktta de skyldigheter som fastställts för registrerade förvarare och samtidigt får vissa rättigheter. Av denna orsak förutsätts att också de förvarare som redan finns i re-

gistreret över utländska egendomsförvaltare ska registrera sig i förvararregistret. Registreringen i det nuvarande registret över utländska egendomsförvaltare upphör när registret inte längre har några rättsverkningar. Skatteförvaltningens register över utländska egendomsförvaltare innehåller närmare 200 förvarare. I praktiken vore det ändamålsenligt att Skatteförvaltningen efter att lagändringarna har godkänts kontakter de förvarare som nu ingår i registret och berättar om ändringarna och deras konsekvenser för förvararna samt föreslår att de registrerar sig i förvararregistret. Enligt den föreslagna ikraftträdandebestämmelsen kan man registrera sig i det nya förvararregistret sex månader innan lagen börjar tillämpas.

Enligt förslaget ska informationen om den slutliga mottagaren av dividend på förvaltarregistrerade aktier lämnas av den förvarare i förvararregistret som är närmast investeraren. En registrerad förvarare kan åta sig att förmedla uppgifter om en oregistrerad förvarares kund vid tidpunkten för utdelningen av dividend på samma sätt som uppgifter om en egen kund. Detta motsvarar Contractual Intermediary-arrangemanget enligt OECD:s TRACE-modell. Då förbinder sig den registrerade förvararen att i fråga om denna dividendtagare lämna uppgifterna om slutlig mottagare för årsdeklarationen, ansvara för uppgifternas riktighet och kontrollera att förvararen vid behov har tillgång till andra uppgifter som Skatteförvaltningen behöver. Om en registrerad förvarare vid tidpunkten för utdelningen av dividend förmedlar sådana skattelättnadsuppgifter om en dividendtagare som denne har fått av en oregistrerad förvarare anses den registrerade förvararen ha åtagit sig att ansvara för uppgifternas riktighet.

Den registrerade förvararen ska alltid noggrant undersöka och identifiera sin kund, ta reda på kundens hemviststat i beskattningshänseende och utreda vilka förutsättningar det finns att tillämpa det aktuella skatteavtalet. Denna utredning kan också göras utifrån en deklaration som dividendtagaren själv lämnar (Investors Self-Declaration - ISD), om den har dokumenterats tillräckligt tillförlitligt och överensstämmer med andra uppgifter om dividendtagaren som förvararen har i sin besittning, och om den innehåller de uppgifter som Skatteförvaltningen behöver. Den självdeklaration som ingår i OECD:s TRACE-modell, och som bygger på de modeller som används i Irland och USA, kan anses vara ett bra alternativ för Finlands behov.

3.2.4 Den registrerade förvararens ansvar

För att främja riktigheten av den information som fås av registrerade förvarare föreslås det att den registrerade förvararen i vissa situationer ska ansvara för källskatt som inte tagits ut eller förskottsinnehållning som inte verkställts. Detta gäller situationer där förvararen har försummat sin skyldighet att noggrant utreda uppgifterna om dividendtagaren och dennes rätt till skattelättnad, eller där den registrerade förvararen har underlåtit att lämna in årsdeklarationsuppgifterna eller lämnat in väsentligt bristfälliga uppgifter och trots uppmaning inte har kompletterat dessa. Detta skatteansvar är i dessa situationer primärt i förhållande till det ansvar som utdelaren av dividenden har, men det eliminerar givetvis inte heller utdelarens ansvar. Utdelaren av dividend ska alltid kontrollera att den förvarare som är närmast denne hör till förvararregistret. Vidare ska en registrerad förvarare alltid kontrollera dels att en förvarare som förmedlar uppgifter via denne vid tidpunkten för utdelningen av dividend hör till förvararregistret, dels att den förvarare till vilken den registrerade förvararen lämnar sådana uppgifter om utdelning av dividend som ska förmedlas vidare till emittenten vid tidpunkten för utdelningen av dividend hör till förvararregistret.

I praktiken avviker den föreslagna ansvarsökningen inte från det civilrättsliga ansvar som förvararen redan har gentemot betalaren. Om förvararen inte på ett tillförlitligt sätt kan kontrollera dividendtagarens rätt till de skatteavtalsenliga förmånerna ska förvararen för att bli befriad från eventuellt skatteansvar ta ut källskatt på 35 procent och hänvisa dividendtagaren till att ansöka om återbetalning hos Skatteförvaltningen.

Om en förskottsinnehållning på 50 procent i enlighet med förslaget har verkställts på dividendinkomsten för en person som är allmänt skattskyldig i Finland ska personen uppge sin erhållna dividend i sin skattedeklaration året efter det år då inkomsten betalades och ange till vilket belopp förskottsinnehållning har verkställts på dividenden. Då betraktas den erhållna dividenden normalt som skattepliktig inkomst, och den verkställda förskottsinnehållningen räknas till godo som betald skatt.

3.2.5 Uppgifter om den slutliga mottagaren som en registrerad förvarare lämnar för årsdeklarationen

Eftersom bristen på heltäckande information om de slutliga förmånstagarna av dividend på förvaltarregistrerade aktier av många orsaker utgör ett problem, föreslås det att en sänkt skattesats kan tillämpas endast under förutsättning att uppgifterna om alla mottagare av dividend på förvaltarregistrerade aktier alltid lämnas i form av en årsdeklaration till Skatteförvaltningen.

Det föreslås att när en förvarare registrerar sig i förvararregistret förbinder denne sig samtidigt att för årsdeklarationen lämna uppgifter om den information som förvararen förmedlar vid tidpunkten för utdelningen av dividend samt uppgifter om de slutliga dividendtagarna. Eftersom förvararna redan nu i fråga om mer än hälften av alla dividender på förvaltarregistrerade aktier lämnar uppgifter om de slutliga mottagarna till utdelaren av dividend, som förmedlar dem vidare till Skatteförvaltningen i årsdeklarationen, finns det inget skäl att ändra detta förfarande. Däremot föreslås det att den registrerade förvararen alternativt ska kunna lämna uppgifterna direkt till Skatteförvaltningen. Den registrerade förvararen ska alltså lämna uppgifterna antingen till emittenten eller direkt till Skatteförvaltningen.

Den registrerade förvararen ska enligt förslaget anmäla uppgifter om slutliga mottagare i fråga om alla de dividendtagare som förvararen åtagit sig att ansvara för, dvs. både sådana dividendtagare som står i direkt kundförhållande till förvararen och kunder till oregistrerade förvarare som står i avtalsförhållande till förvararen (*uppgifter om slutliga mottagare i fråga om dividendtagare*). Vidare ska förvararen anmäla preciserande uppgifter om de registrerade förvarare vars utdelningsuppgifter förvararen har förmedlat vid tidpunkten för utdelningen av dividend samt preciserande uppgifter om den registrerade förvarare i kedjan till vilken de ovan nämnda utdelningsuppgifterna har förmedlats för vidareförmedling till konförförvaltaren eller emittenten (*förmedlingsuppgifterna vid tidpunkten för utdelningen av dividend*). Förmedlingsuppgifterna vid tidpunkten för utdelningen av dividend ska innehålla den information som förmedlats om aktiernas antal och den skatt som tas ut på dessa. Uppgifterna om slutliga mottagare i fråga om dividendtagare ska innehålla identifieringsuppgifter om dividendtagaren, såsom namn, födelsetid, skattenummer i hemviststaten, om sådana beviljas, samt i fråga om juridiska personer deras juridiska form. Även dividendtagarens hemviststat i beskattningshänseende och hemadress ska anmälas, liksom även andra motsvarande uppgifter som Skatteförvaltningen fastställer. Skatteförvaltningen kan bestämma att anmälningsskyldigheten ska begränsas, om detta är befogat.

Anmälan ska lämnas genom elektronisk dataöverföring i den form som Skatteförvaltningen senare fastställer. Anmälan och dess innehåll ska i så hög grad som möjligt vara förenliga med de förfaranden som iakttas vid gränsöverskridande förvaring av aktier och beakta den internationella utvecklingen i OECD (inklusive TRACE-modellen) utan att beskattningens riktighet äventyras eller att uppgifternas användbarhet försvagas.

Det att flera alternativa tillvägagångssätt används vid inlämnande av årsdeklarationen kan vara problematiskt med tanke på avstämningen av uppgifterna. Samtidigt borde det ur Skatteför-

valtningens synvinkel inte ha någon betydelse om informationen kommer direkt från förvararen eller från betalaren, om den lämnas i samma format genom elektronisk dataöverföring. Betalaren ska i sin årsdeklaration precisera de registrerade förvararna och de uppgifter som betalaren ansvarar för. Skatteförvaltningen kan avstämma uppgifterna och av de uppgifter som inkommit i elektronisk form sammanställa en lista över de slutliga mottagarna och informationsflödet.

I princip ansvarar utdelaren alltjämt för eventuell källskatt som inte uppburits, men detta ansvar minskar väsentligt i och med den registrerade förvararens ansvar, eftersom det eventuella fel som kunde leda till att skatt inte tas ut i allmänhet sker i depåförvaringskedjan och ansvaret därför huvudsakligen ligger på den registrerade förvararen.

3.2.6 De föreslagna ändringarna i praktiken

Det föreslås att om man vid utdelning av dividender på förvaltarregistrerade aktier vill tillämpa en lägre skattesats i enlighet med ett skatteavtal, ska uppgifterna om de slutliga mottagarna lämnas till Skatteförvaltningen. Vid tidpunkten för utdelningen av dividend kan man alltjämt utgå från de uppgifter om beskattningsland och skatteprocent som lämnats av en registrerad förvarare i kedjan. Eftersom det i första hand är den registrerade förvararen som är ansvarig för sådana fall där källskatt tas ut till ett för lågt belopp på grund av en försummelse från den registrerade förvararens sida kan detta anses öka förtroendet för de utdelningsuppgifter som den registrerade förvararen lämnar.

Om den registrerade förvararen vid tidpunkten för utdelningen av dividend inte har tillgång till uppgifter om dividendtagarens beskattningsland ska enligt förslaget en källskatt på 35 procent uppbäras. Syftet med detta är att uppmuntra även sådana investerare som bor i en stat som inte ingått något skatteavtal till att tillåta att uppgifter om den slutliga mottagaren får lämnas för deras del. Samtidigt riktar sig den föreslagna bestämmelsen också till sådana personer som vid tidpunkten för utdelningen av dividend har förvärvat aktier, då clearingen av aktieförvärvet ännu inte är klar vid tidpunkten för utdelningen och förvararen inte har tillgång till uppgifter om de slutliga mottagarna. Inga ändringar föreslås i de befintliga förfarandena när det gäller att korrigera dessa uppgifter efter inkommen clearing.

3.2.7 Dataskydd

Bestämmelser om skydd för personuppgifter finns i Europeiska unionens primärrätt, i artikel 16 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Enligt artikel 16.1 har var och en rätt till skydd för de personuppgifter som rör honom eller henne. Enligt artikel 16.2 ska Europaparlamentet och rådet i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet fastställa bestämmelser om skydd för enskilda personer när det gäller behandling av personuppgifter hos unionens institutioner, organ och byråer och i medlemsstaterna, när dessa utövar verksamhet som omfattas av unionsrättens tillämpningsområde, samt om den fria rörligheten för sådana uppgifter.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG, nedan *den allmänna dataskyddsförordningen* (General Data Protection Regulation, GDPR), trädde i kraft den 24 maj 2016 och började tillämpas den 25 maj 2018. Den allmänna dataskyddsförordningen tillämpas från och med detta datum i alla EU:s medlemsstater. Genom den allmänna dataskyddsförordningen upphävs det gamla dataskyddsdirektivet från 1995. Den allmänna dataskyddsförordningen ska i princip tillämpas på all behandling av personuppgifter. Den föreslagna dataskyddslagen eller nationell speciallagstiftning kan dessutom bli tillämplig.

Tillämpningsområdet för den allmänna dataskyddsförordningen är omfattande. Den allmänna dataskyddsförordningen tillämpas på sådan behandling av personuppgifter som helt eller delvis företas på automatisk väg. Om personuppgifter behandlas genom annan behandling än automatisk är det avgörande med tanke på tillämpningen om uppgifterna ingår i eller kommer att ingå i ett register. Förordningen tillämpas både inom den privata och inom den offentliga sektorn.

Viktiga principer för behandling av personuppgifter är principen om ändamålsbegränsning, principen om uppgiftsminimering, principen om korrekthet, laglighet och öppenhet, principen om lagringsminimering samt principen om integritet och konfidentialitet. Med ändamålsbegränsning avses att personuppgifterna ska samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål och inte senare behandlas på ett sätt som är oförenligt med dessa ändamål. Enligt principen om uppgiftsminimering ska de personuppgifter som samlas in vara adekvata, relevanta och behövas för de ändamål för vilka de behandlas. Personuppgifter får således inte samlas in endast för det syftet att användningen av dem kan visa sig vara nyttig i framtiden. Principen om uppgifternas korrekthet innebär att den personuppgiftsansvarige ska säkerställa att uppgifterna är korrekta. Uppgifter som är felaktiga ska rättas eller raderas utan dröjsmål.

Det ska finnas en rättslig grund för behandlingen av personuppgifter. Artikel 6 i den allmänna dataskyddsförordningen innehåller bestämmelser om den rättsliga grunden för behandling av personuppgifter. Behandling av personuppgifter är möjlig i situationer där behandlingen av personuppgifter grundar sig på den personuppgiftsansvariges lagstadgade skyldighet eller där behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller för den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning. Behandlingen av personuppgifter inom den offentliga sektorn ska i regel grunda sig på dessa rättsliga grunder för behandling.

Enligt 8 § 1 mom. 1 punkten i personuppgiftslagen får personuppgifter behandlas med den registrerades entydiga samtycke. Detta motsvarar artikel 6.1 a i den allmänna dataskyddsförordningen, enligt vilket behandlingen av personuppgifter är laglig om den registrerade har lämnat sitt samtycke till det. I den allmänna dataskyddsförordningen preciseras dessutom att samtycke kan lämnas för ett eller flera specifika ändamål. I artikel 4.11 som gäller definition av samtycke förutsätts det att samtycket är otvetydigt. Dessutom föreskrivs det om villkor för samtycke i artikel 7 i den allmänna dataskyddsförordningen. För närvarande finns det inte motsvarande bestämmelser om villkor för samtycke i personuppgiftslagen.

Propositionen förändrar inte den rådande situationen med avseende på dataskyddsbestämmelserna. Den allmänna dataskyddsförordningens ikraftträdande förändrar inte heller situationen med avseende på propositionen. Enligt 15 § i lagen om beskattningsförfarande ska var och en tillstålla Skatteförvaltningen för beskattningen behövliga uppgifter om förmåner med penningvärde som han eller hon betalt eller förmedlat och om rättelser av dem samt om mottagarna av förmånerna och grunderna för dem. Vidare förutsätter en avvikelse från den gällande skattesats på 30 procent som anges i källskattelagen att man i fråga om dividendtagaren alltid lämnar uppgifter om den slutliga mottagaren till förvararen, och i de flesta fallen även till Skatteförvaltningen. Till den del det inte har varit obligatoriskt att lämna uppgifterna i årsdeklaration har betalaren på begäran varit skyldig att ge Skatteförvaltningen de uppgifter som behövs. En skattskyldig som inte har tillåtitt att hans eller hennes uppgifter förmedlas till Skatteförvaltningen har inte beviljats skatteavtalsmässiga förmåner.

Utdelaren av dividend är skyldig att ta reda på den information som behövs vid tidpunkten för utdelningen. Utdelaren har med anledning av karaktären av den depåförvaringskedja som hör till förvaltarregistreringen i praktiken överfört utredningsskyldigheten på den förvarare som är närmast investeraren i kedjan, eftersom endast denne har kunnat inhämta de behövliga uppgifterna. Den förvarare som är närmast investeraren i kedjan har med stöd av den nationella lag-

stiftningen i sin hemviststat utrett kundens identitet och hemviststat i beskattningshänseende samt begärt kundens samtycke till att uppgifterna lämnas till skattemyndigheterna i källskattestaten och utrett uppgifternas användningsändamål. Investeraren har också kunnat förbjuda att uppgifterna lämnas. I sådana fall har investeraren rätt att hos Skatteförvaltningen ansöka om återbetalning av källskatt som tagits ut till ett för stort belopp. Även då förutsätts att den sökande företer en utredning över sin rätt till den förmån som ansökan gäller.

Bestämmelser om uppgifterna utfärdas genom lag i enlighet med artikel 5 i den allmänna data-skyddsförordningen. Uppgifterna behövs i Finland för att säkerställa beskattningens riktighet, och de ska vara så omfattande att innehavaren av förmånen av dividenden och hans eller hennes hemviststat kan identifieras på ett pålitligt sätt. En sådan skattelättnad jämfört med den allmänna skattesatsen som följer av lagstiftning eller skatteavtal kan inte beviljas en person som förblir okänd. Dessa uppgifter behövs också för informationsutbytet mellan myndigheterna, varvid grunden för användningen av uppgifterna också är att övervaka beskattningens riktighet i investerarens hemviststat. Vidare behövs uppgifterna för övervakningen av källskatteåterbetalningarnas riktighet. Det sistnämnda behovet har ökat markant under de senaste åren i och med att också antalet lyckade missbruk som begåtts via ansökningar om återbetalning av källskatt har ökat kraftigt. De uppgifter som krävs står således i fullständigt rätt proportion till uppgifternas betydelse för övervakningen av beskattningens riktighet. Dessutom är det ur Skatteförvaltningens synvinkel synnerligen viktigt att uppgifterna är exakta och vid behov uppdaterade och att inexakta och felaktiga personuppgifter raderas eller korrigeras utan dröjsmål.

4 Förslagets konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Målet med propositionen är att förbättra beskattningens riktighet och förenhetliga beskattningssystemet för dividender så att det överensstämmer med de internationella rekommendationerna. Propositionen anses inte påverka skattegraden i fråga om dividender jämfört med nuläget till den del skatten har tagits ut korrekt och uppgifterna om dividendtagarna har lämnats. Ändringen påverkar således inte heller beskattningen av de investerare som investerar i finländska offentligt noterade bolag.

Tabell 1: Utdelade dividender på förvaltarregistrerade aktier och uttagen källskatt enligt de årsdeklarationer som inkommit till Skatteförvaltningen, specificerade enligt typkoder, miljoner euro.

2017	Dividend, brutto	%	Källskatt
Skatt lägre än 15 %	2 012	52	44
Förenklat förfarande	1 631	42	315
Betalarens korrigerings och återbetalning	214	6	10
Sammanlagt	3 857	100	369
2016	Dividend, brutto	%	Källskatt
Skatt lägre än 15 %	1 856	47	37
Förenklat förfarande	1 516	39	303

RP 282/2018 rd

Betalarens korrigerig och återbetalning	555	14	11
Sammanlagt	3 928	100	352
2015	Dividend, brutto	%	Källskatt
Skatt lägre än 15 %	1 426	51	22
Förenklat förfarande	1 250	45	235
Betalarens korrigerig och återbetalning	122	4	8
Sammanlagt	2 798	100	266
2014	Dividend, brutto	%	Källskatt
Skatt lägre än 15 %	1 355	44	23
Förenklat förfarande	1 664	54	302
Betalarens korrigerig och återbetalning	71	2	6
Sammanlagt	3 090	100	331

År 2017 utdelades dividend på förvaltarregistrerade aktier till ett sammanlagt belopp på cirka 3,9 miljarder euro. Totalt 1,6 miljarder euro utdelades genom det förenklade förfarandet, vilket innebär att 315 miljoner euro uppbars i källskatt. Under åren 2016, 2015 och 2014 tillämpades det förenklade förfarandet på utdelning av dividender om sammanlagt 1,5, 1,3 respektive 1,7 miljarder euro, på vilka källskatt uppbars till ett belopp på 303, 235 respektive 302 miljoner euro. På färre än hälften av alla förvaltarregistrerade aktier utdelas dividend enligt det förenklade förfarandet. Preciserande uppgifter om dessa dividendtagare lämnas inte automatiskt, utan Skatteförvaltningen kan begära dessa uppgifter i enskilda fall. Dessa fall har utgjort 13—18 procent av alla källskattepliktiga dividender under åren 2014—2017.

Tabell 2: Utdelade dividender på förvaltarregistrerade aktier och uttagen källskatt enligt de årsdeklarationer som inkommit till Skatteförvaltningen.

Beskattningsår	Utdelade dividender, miljoner euro	Källskatt, miljoner euro
2017	3 857	369
2016	3 928	352
2015	2 798	266
2014	3 090	331

Tabell 3: Dividender på vilka det förenklade förfarandet har tillämpats.

Beskattningsår	Utdelade dividender, miljoner euro	Källskatt, miljoner euro	Andel av alla förvaltarregistrerade aktier, %
2017	1 631	315	42

2016	1 516	304	39
2015	1 250	235	45
2014	1 664	302	54

Propositionen föranleder eventuellt ändringar i emittenternas och särskilt i de utländska förvararnas elektroniska system. De skyldigheter som följer av det automatiska utbytet av uppgifter om finansiella konton (FATCA och CRS) innebär att finansinstituten redan nu är skyldiga att undersöka och identifiera sina kunder samt lämna dessa uppgifter i elektronisk form till skattemyndigheterna i sin hemviststat. Den elektroniska överföringen av kunduppgifter kan således inte anses orsaka nämnvärda extra kostnader. Dessutom ska aktörerna redan nu förmedla detaljerade uppgifter om de dividendtagare på vilka en källskatt som är lägre än 15 procent tillämpas med stöd av ett skatteavtal. Ändringen gäller således endast de dividendtagare vars skatteavtalsenliga skatteprocent är 15 eller högre. Även i fråga om dessa ska utdelaren av dividend på Skatteförvaltningens begäran kunna lämna in uppgifter om den slutliga mottagaren.

I detta sammanhang är det viktigt att observera att uppgifter om den slutliga mottagaren redan nu lämnas in i fråga om mer än hälften av alla dividender på förvaltarregistrerade aktier. De förvarare som tillämpar detta förfarande har också en stor del av de kunder på vilka det förenklade förfarandet tillämpas. För dessa förvarare blir förändringen inte stor, och den orsakar inte heller nämnvärda tilläggsåtgärder. Ett mer enhetligt förfarande kan också i vissa fall minska de kostnader som orsakas denna typ av förvarare. I allmänhet resulterar det i onödiga tilläggs-kostnader om flera system tillämpas för administreringen av ett och samma ärende. Förslaget att utvidga det förfarande som redan tillämpas så att det omfattar alla kunder som investerar i finländska offentligt noterade bolag ger således inte upphov till orimliga extra kostnader för företagen.

Det förenklade förfarande som Finland tillämpar är på det internationella planet exceptionellt, och det finns inga undersökningar som påvisar att det förenklade förfarandet skulle vara av avgörande betydelse för utländska investerare som överväger att investera i Finland. Ur investerarnas synvinkel kan det vara av betydelse hur, när och till vilka kostnader en investerare får skatteavtalsmässiga förmåner i fråga om sina dividender.

Det föreslagna förfarandet, som är förenligt med de internationella rekommendationerna, är bekant för de utländska aktörerna, och de aktörer som är viktigast med tanke på den finländska marknaden har själva föreslagit detta förfarande för OECD och i samarbete med medlemsstaterna varit med om att utveckla och godkänna en standard. Globalt sett har man inom sektorn också rekommenderat att staterna ska införa det frivilliga förfarande som föreslås i regeringens proposition. Enligt propositionen ska det också i fortsättningen vara tillåtet att i kontrollen och identifieringen av kunder utnyttja den aktsamhetsprocedur som anges i den internationella standarden, och Skatteförvaltningen ska utfärda anvisningar om detta. Förslaget kan således indirekt anses förbättra rättssäkerheten för utländska förvarare och föra de finländska förfarandena närmare de förfaranden som tillämpas av de internationella aktörerna. Ur perspektivet för Finlands små randområdesmarknader kan förslaget till dessa delar således anses uppfylla de internationella marknadernas önskemål. Det sätt på vilket uppgifterna enligt förslaget ska lämnas bygger på den internationella standard som tagits fram inom OECD och som transnationella banker och finansiella institut som bedriver gränsöverskridande förvaringstjänster har varit med om att föreslå, utveckla och godkänna. De kan anses känna till vilka krav som är rimliga. Vidare förstår de modellen, eftersom de själva aktivt har deltagit i planeringen av den. I synnerhet stora kontoförvaltare använder avancerade databehandlings- och dataöverförings-system, och förmedlingen av tilläggsuppgifter borde därför lyckas redan med de nuvarande

systemen. Det är möjligt att reformen påverkar vissa mindre förvarares serviceutbud, men dessa torde inte ha nämnvärd betydelse och förslaget anses således inte få konsekvenser för den finländska värdepappersmarknadens internationella konkurrenskraft.

De föreslagna ändringarna påverkar inte investerarnas rätt till skatteavtalsmässiga förmåner när det gäller finländska dividender, och lagändringen har således ingen slutlig inverkan på beskattningen av dividendtagaren eller på skattekonkurrensen mellan staterna. Ett delområde inom skattekonkurrensen är källskatteförfarandets effektivitet och tidpunkten för när investeraren får i skatteavtal intagna förmåner. Ett källskatteförfarande där dividendtagaren kan få i skatteavtal intagna förmåner vid utdelningstidpunkten betraktas som ett internationellt sett konkurrenskraftigt förfarande, i motsats till återbetalningsförfarandet. Det förfarande som tillämpas i Finland är effektivt i förhållande till andra stater som i regel tillämpar ett återbetalningsförfarande. Även efter de föreslagna ändringarna måste Finlands modell anses vara internationellt sett konkurrenskraftigt. Eftersom propositionen leder till enhetligare förfaranden och förbättrar rättssäkerheten kan den också anses öka intresset för finländska aktier.

Det är svårt att bedöma mer exakt hur stora kostnader de tekniska ändringarna orsakar förvararna, eftersom förvararnas tekniska utgångsnivå varierar. Vidare ska det beaktas att nuläget i vilket fall som helst kräver vissa ändringar, och antagandet att inga åtgärder kommer att vidtas anses inte vara ändamålsenligt i jämförelsen. För att kunna sköta sin övervakningsuppgift måste Skatteförvaltningen få uppgifterna om den slutliga mottagaren elektroniskt i standardiserad form. Oavsett om uppgifterna lämnas i samband med årsdeklarationen eller efter årsdeklarationen så att alla uppgifter begärs kräver proceduren vissa ändringar i förvararnas system.

Syftet med att verkställa en förskottsinnehållning på 50 procent på dividend som utdelas till aktieägare som bor i Finland är att uppmuntra både investerarna och förvararna till att aktivt lämna in uppgifter. Ändringen förväntas inte ha någon större inverkan på skatteintäkterna, utan antalet fall av denna typ uppskattas bli synnerligen litet.

Det föreslås också att en källskatt på 35 procent ska tas ut i sådana fall där den registrerade förvararen inte har tillgång till preciserande uppgifter om mottagaren. Målet med förslaget är att sporra personer som bor i stater med vilka Finland inte har något giltigt skatteavtal att lämna in sina uppgifter så att Skatteförvaltningen får heltäckande uppgifter om den slutliga mottagaren. På så sätt minskar de risker som är förknippade med återbetalningsförfarandet väsentligt samtidigt som också kostnaderna minskar. Till denna del får förslaget inga direkta konsekvenser för skatteintäkterna, och dess tillämpning begränsas i första hand till sådana köp vid tidpunkten för utdelningen av dividend om vilka inga uppgifter om dividendtagaren finns att tillgå vid tidpunkten för utbetalningen av dividend och den rätta skatteprocenten korrigeras före utgången av kalenderåret. Denna typ av dividender har utdelats till ett belopp av högst 214 miljoner euro år 2017, 555 miljoner euro år 2016, 122 miljoner euro år 2015 och 71 miljoner euro år 2014. Dessa siffror inkluderar också andra korrigeringar under betalningsåret, t.ex. ett utländskt företag som jämföras med ett finländskt skattebefriat företag.

Det är möjligt att uppgifterna tidigare till stor del har förblivit outredda och att en del av dividendtagarna de facto inte är berättigade till skatteavtalsmässiga förmåner. En konsekvens av propositionen kan således bli att skatteintäkterna ökar. Det är dock svårt att uppskatta hur stor ökningen kan bli.

Om det förenklade förfarandet hade tillämpats felaktigt på en del av de slutliga mottagarna skulle skatteförlusterna ha varierat mellan cirka 9 miljoner euro och 50 miljoner euro, om felmarginalen låg mellan 5 och 20 procent. I kalkylen har en skatteprocent på 30 procent använts i stället för en felaktig skatteprocent på 15 procent.

Tabell 4: Källskatt som inte tagits ut (miljoner euro) beräknat enligt felprocenten i fråga.

År	Dividend	5 %	10 %	15 %	20 %
2017	1 631	12,2	24,5	36,7	48,9
2016	1 516	11,4	22,7	34,1	45,5
2015	1 250	9,4	18,8	28,1	37,5
2014	1 664	12,5	25,0	37,4	49,9

Målet med propositionen är att uppmuntra företagen till en så rättidig och automatiserad uttag av källskatt som möjligt. På så sätt strävar man efter att minska antalet efterhandskorrigeringar och ansökningar om återbetalning, som orsakar administrativt arbete för Skatteförvaltningen, emittenterna eller kontoförvaltarna, förvararna och dividendtagarna. Enligt det nuvarande förfarandet måste Skatteförvaltningen begära uppgifter för skattekontroll och korrigering av beskattningen i efterhand, vilket ofta är en besvärlig process som leder till bristfälliga uppgifter. Detta orsakar arbete och därmed kostnader för alla parter i informationsförmedlingen. Systematisk, automatiserad och regelmässig förmedling av uppgifter om den slutliga mottagaren är för alla parter ett förmånligare alternativ än att sporadiskt utreda olika fall i efterhand.

Enligt Skatteförvaltningens uppfattning orsakar de föreslagna ändringarna mer arbete för Skatteförvaltningen både i genomförandefasen och efter att förfarandet införts. De största kostnaderna i genomförandefasen orsakas av ändringarna i datasystemen. Ändringen kräver olika datasystems- och datapostsändringar, inklusive genomförandet av det nya s.k. Trace XML-schemat, omvandlingen av det nuvarande registret över utländska egendomsförvaltare till ett förvararregister och diverse andra ändringar i Skatteförvaltningens datasystem. Även administreringen av dessa system medför kostnader. Skatteförvaltningen har uppskattat att kostnaderna för externa köpta tjänster uppgår till 500 000—1 000 000 euro. Dessutom kräver genomförandet av ändringen en årlig arbetsinsats av Skatteförvaltningens IT-personal på cirka 2—3 årsverken under åren 2018—2020. Kostnaderna påverkas av det tidsmässiga och innehållsmässiga genomförandet av ändringarna som en del av totalreformen av Skatteförvaltningens datasystem. Hur stora kostnader administreringen av systemen orsakar senare har i detta skede ännu inte uppskattats. De föreslagna ändringarna kräver också rätt omfattande interna och externa anvisningar av Skatteförvaltningen, om sådana förfaranden för undersökning och identifiering av kunder som är förenliga med de internationella rekommendationerna införs. Extra arbete orsakas av exempelvis planeringen och införandet av nya arbetsmetoder i anslutning till den årliga övervakningen och återbetalningsförfarandet samt administreringen av det nya förvararregistret. Skatteförvaltningen uppskattar att mängden extra arbete som dessa orsakar i genomförandefasen av lagändringen uppgår till cirka 3—5 årsverken per år under åren 2018—2020.

Skatteförvaltningen har uppskattat att antalet ansökningar om återbetalning kommer att öka åtminstone tillfälligt under de första åren då lagen tillämpas i och med det striktare kravet på noggrannhet som ställs på utdelare av dividend och det tydligare reglerade skatteansvaret. Enligt Skatteförvaltningen krävs under de två första tillämpningsåren en tilläggsresurs på 5—7 årsverken för behandlingen av ansökningar om återbetalning. I uppskattningen utgår man ifrån att antalet ansökningar om återbetalning kommer att vara 2—3 gånger större jämfört med nu läget.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

Ändringarna förbättrar källbeskattningens riktighet och säkerställer att lagenlig skatt tas ut på dividend på förvaltarregistrerade aktier. Samtidigt blir det möjligt för Skatteförvaltningen att få så fullständiga uppgifter som möjligt om de slutliga förmånstagarna av dividend på förvaltarregistrerade aktier. Följaktligen kan Skatteförvaltningen också bättre än tidigare besvara andra myndigheters begäranden om upplysningar.

Den förbättrade tillgången till heltäckande uppgifter om den slutliga mottagaren underlättar behandlingen av ansökningar om återbetalning av källskatt och främjar riktigheten av de beslut som fattas. Syftet är att tillgängliga uppgifter om hemviststat ska kunna utbytas med andra avtalsstater. Detta gör det också möjligt att få respons från en annan skatteavtalsstat i situationer där en förvarare har uppgett felaktiga uppgifter om hemviststaten. Det leder till att de finansiella instituten blir mer noggranna, samtidigt som utbytet av upplysningar om finansiella konton blir mer pålitligt.

När tillgången till heltäckande uppgifter om dividendtagarna förbättras ökar också möjligheterna att besvara begäranden om beskattningsuppgifter som kommer från utländska skatteförvaltningar med stöd av ett internationellt avtal eller ett direktiv.

4.3 Konsekvenser för de olika aktörerna vid utdelning av dividend

4.3.1 Betalaren, dvs. emittenten

I propositionen preciseras betalarens, dvs. emittentens skatteansvar, men då det samtidigt är den registrerade förvararen som i första hand ansvarar för skatten blir emittentens ansvar avsevärt mindre. Eftersom uppgiften om källskatteprocenten kommer från den registrerade förvararen vid tidpunkten för utdelningen av dividend är det rimligt att den registrerade förvararen i dessa situationer i första hand är ansvarig för sina egna försummelser. Betalaren har ringa möjligheter att påverka det att skatten tas ut riktigt i dessa situationer.

Om betalaren tar emot information om skattelättnad från en oregistrerad förvarare ansvarar betalaren ensam för beskattningens riktighet. I sådana fall bör betalaren säkerställa att den har tillgång till uppgifterna om slutlig mottagare, eftersom de ska ges i samband med årsdeklarationen till Skatteförvaltningen.

4.3.2 Kontoförvaltaren

Med kontoförvaltare avses en kontoförvaltare enligt definitionen i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (348/2017).

Propositionen medför i praktiken ingen ändring i kontoförvaltarens uppgifter, utan kontoförvaltaren kan alltså agera på samma sätt som vid tillämpning av det förenklade förfarandet. Den registrerade förvarare som är närmast kontoförvaltaren sänder vid tidpunkten för utdelningen av dividend längs depåförvaringskedjan uppgifter om antalet aktier, den nettodividend som delas ut samt den stat i vilken den slutliga dividendtagaren har sin hemvist. Finländska kontoförvaltare och tjänsteleverantörer har ofta i praktiken i egenskap av utomstående tjänsteleverantör skött de källskatterelaterade förpliktelserna för ett bolag som betalat ut dividend. Kontoförvaltarna har skött detta som en del av sin affärsverksamhet och tagit ut ett arvode för detta. I fortsättningen kan en utländsk förvarare som registrerat sig sköta sina ärenden direkt hos Skatteförvaltningen utan att behöva anlita finländska tjänsteleverantörer t.ex. för lämnandet av årsdeklarationen. Dessutom kan finländska förvarare framöver registrera sig och bära skatteansvaret för de dividender som de förmedlar. Ändringen kan antas öka konkurrensen, vilket även en effektiv kontoförvaltare eller annan tjänsteleverantör kan dra nytta av förutom investeraren och det bolag som betalat ut dividend. Utifrån remissyttrandena kan man anta att

de finländska kontoförvaltarna och tjänsteleverantörerna upplever det som negativt att utländska aktörer i fortsättningen kan sköta sina ärenden direkt med Skatteförvaltningen och att skatteansvaret delvis kan överföras från det utdelande bolaget till en registrerad förvarare.

4.3.3 Förvarare

Med förvarare avses en sammanslutning som med stöd av lagen om investeringstjänster (747/2012), lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, lagen om värdeandelskonton (827/1991) eller lagen om värdepapperskonton (750/2012) har rätt att bedriva förvaringsverksamhet, dvs. avtalsbaserad värdepappersförvaltning för en kunds räkning eller, vid tillämpning av lagen, en sammanslutning som bedriver motsvarande verksamhet utomlands. Exempelvis kreditinstitut, värdepappersföretag och värdepapperscentralen kan vara förvarare.

Förvararen är även i fortsättningen en viktig aktör när det gäller att säkerställa att källskatt tas ut till rätt belopp. För att kunna bedriva fullskalig verksamhet ska förvararen registrera sig i förvararregistret. Förvararen är redan enligt gällande lag skyldig att undersöka och identifiera sin kund och att utreda huruvida bestämmelserna om dividend i avtalet för undvikande av dubbelbeskattning mellan Finland och staten i fråga ska tillämpas på dividendtagaren. I det förenklade förfarandet ska den registrerade förvararen vid tidpunkten för utdelningen av dividend underrätta emittenten eller dess kontoförvaltare om antalet aktier, den nettodividend som utdelas samt den stat i vilken den slutliga dividendtagaren har sin hemvist. Enligt förslaget kan detta förfarande tillämpas även framöver.

Om förvararen saknar uppgifter om dividendtagaren ska förvararen enligt förslaget meddela att en källskatt på 35 procent ska uppbäras. Om förvararen vet att dividendtagaren är en person som bor i Finland ska förvararen meddela att betalaren ska verkställa en förskottsinnehållning på 50 procent. Om förvararen har undersökt och identifierat sin kund och vet att ett skatteavtal kan tillämpas kan förvararen vid tidpunkten för utdelningen av dividend meddela betalaren den skatteavtalsenliga skattesats som ska tillämpas eller att en skatt på 30 procent ska tas ut enligt källskattelagen.

Som ett nytt krav förutsätts också att den registrerade förvararen alltid säkerställer att informationen kommer från en annan registrerad förvarare i kedjan. Varje registrerad förvarare anmäler uppgifterna om en dividendtagare som är kund hos denne för årsdeklarationen antingen direkt till Skatteförvaltningen eller till emittenten, som förmedlar uppgifterna vidare till Skatteförvaltningen.

Det föreslås också att den registrerade förvararen ska ansvara för källskatt som inte tagits ut eller förskottsinnehållning som inte verkställts. Ansvaret gäller endast sådana uttryckliga situationer där förvararen har försummat sin skyldighet att noggrant kontrollera uppgifterna om dividendtagaren och dennes rätt till skattelättnad, eller där förvararen har underlåtit att lämna in årsdeklarationsuppgifterna eller lämnat in uppgifter som innehåller väsentliga brister och trots uppmaning inte har kompletterat dessa.

En utländsk förvarare som är först i depåförvaringskedjan och som vid tillämpning av det förenklade förfarandet har krävt att få uppgifter om den slutliga mottagaren av de andra förvararen i depåförvaringskedjan kan handla på samma sätt framöver och låta bli att registrera sig. Den utländska förvararen behöver i så fall bara förmedla uppgifterna om den slutliga mottagaren till betalaren (i praktiken den kontoförande banken) så kan dess kunder få skatteavtalsmässiga förmåner vid utdelning av dividend. Utdelaren av dividend ska i så fall lämna uppgifterna om den slutliga mottagaren i samband med sin egen årsdeklaration. Detta förfarande är helt förenligt med det nuvarande förfarandet när skattesatsen för dividendtagarna enligt ett skatteavtal är mindre än 15 procent.

Vidare kan förvararna om de så vill agera enligt huvudregeln i källskattelagen, vilket innebär att uppgifterna anmäls till betalaren, som i sin tur anmäler dem i samband med årsdeklarationen. Förvararnas valfrihet kan anses vara motiverad med tanke på den internationella konkurrenskraften.

4.3.4 Aktieägare

Enligt gällande lag ska förvararen även när det förenklade förfarandet tillämpas kontrollera och identifiera sina kunder, vilket innebär att aktieägare ska ge sina identifieringsuppgifter till förvararen, och uppgifterna ska på begäran lämnas till Skatteförvaltningen. Den föreslagna lagändringen inverkar således inte på investerarens egen skyldighet att lämna uppgifter eller på huruvida uppgifterna lämnas till Skatteförvaltningen i Finland. Propositionen får därmed inga väsentliga konsekvenser för dividendtagarna i sådana fall där förvararen av aktierna enligt gällande lag har kontrollerat och identifierat sin kund och omsorgsfullt säkerställt att skatteavtalet kan tillämpas på de utbetalda dividenderna. Om det förenklade förfarandet tidigare har tillämpats på dividenderna har uppgifterna om den slutliga mottagaren i fråga om dividendtagaren till stor del lämnats i samband med dividendutdelningen till den första utländska förvararen i depåförvaringskedjan.

Det är helt förutsägbart att alla förvarare med anledning av den föreslagna ändringen inte genast kan se till att deras kunder får alla skatteavtalsenliga förmåner i samband med utbetalningen. De kan alltså lämna uppgifterna till betalaren för den själv rättelse som ska göras före betalningsårets utgång. Detta förfarande gäller också i fråga om sådana aktier som har bytt ägare i närheten av avstämningsdagen för dividenden. Enbart av denna orsak kan antalet aktieägare som med anledning av ändringsförslaget hänvisas till återbetalningsförfarandet som enda alternativ inte bli särskilt stort. Den registrerade förvararens utvidgade ansvar kan leda till att förvararen i vissa situationer lättare än tidigare hänvisar aktieägaren till återbetalningsförfarandet, vilket emellertid är önskvärt, eftersom Skatteförvaltningen bör undersöka fall som förvararen anser vara oklara.

Eftersom Skatteförvaltningen kommer att få uppgifter om slutliga mottagare i väsentligt större utsträckning än tidigare kommer den också att effektivisera återbetalningsförfarandet. Förmåner som intagits i ett skatteavtal kan fås snabbare och effektivare via återbetalningsförfarandet, eftersom Skatteförvaltningen i många fall i årsdeklarationsuppgifterna kan kontrollera vilket belopp som utbetalats i dividend till den sökande och hur mycket källskatt som tagits ut på detta. Vidare kan man kontrollera uppgifterna om den slutliga mottagaren i fråga om dividendtagaren, som är mer täckande än tidigare, för att få reda på om en tidigare oidentifierad sökande kan ha fått det dividendbelopp som han eller hon har uppgett och huruvida det källskattebelopp som krävts i ansökan kan ha tagits ut på detta. Skatteförvaltningen behöver till dessa delar inte begära att täckande verifikat över hela depåförvaringskedjan från dividendtagaren till betalaren ska bifogas ansökan om återbetalning. Därmed blir det ofta möjligt för dividendtagaren att få återbetalningen snabbare och till mindre administrativa kostnader.

5 Beredningen av propositionen

5.1 Beredning

Det första utkastet till regeringsproposition bereddes som ett tjänsteuppdrag vid finansministeriet. I samband med beredningen intervjuades vissa sakkunnigtjänstemän vid Skatteförvaltningen. Propositionsutkastet var ute på remiss sommaren 2017. Det kom in många remissyttranden under remissbehandlingen av utkastet till regeringsproposition. Följande myndigheter och sammanslutningar lämnade ett yttrande: Finlands Bank, Dataombudsmannen, Skatteförvaltningen, Värdepappersmarknadsföreningen rf, Finlands näringsliv EK rf, Euroclear Finland

Oy, Finans Finland rf, Centralhandelskammaren, Nasdaq OMX Helsinki Oy, OP Gruppen, Aktiespararnas Centralförbund, Börsstiftelsen, Suomen pääomasijoitusyhdistys ry och Skattebetalarnas Centralförbund rf. Därtill inkom ett yttrande av biträdande professor Tomi Viitala.

Skatteförvaltningen lyfte i sitt yttrande fram problemen i anslutning till skattekontrollen och ansåg att det nuvarande systemet är bristfälligt och de föreslagna ändringarna nödvändiga. Skatteförvaltningen har föreslagit att begreppet verklig förmånstagare av dividend ska definieras i lagen. I Finlands skatteavtal fastställs att källskattelättnaden för dividender ska beviljas innehavaren av förmånen av dividenden, vilket motsvarar det engelska begreppet beneficial owner. Detta begrepp beskrivs till stor del i kommentaren till OECD:s modellskatteavtal. Att föreskriva närmare om en sådan definition i lag blir problematiskt och föreslås inte i detta sammanhang.

En stor del av remissinstanserna motsatte sig förslaget att täckande uppgifter om den slutliga mottagaren ska lämnas regelbundet till emittenten och i årsdeklarationen vidare till Skatteförvaltningen i stället för det nuvarande systemet där uppgifterna ska lämnas på Skatteförvaltningens begäran. Enligt remissinstanserna kan man inte kräva att utländska förvarare systematiskt ska lämna uppgifter om de slutliga mottagarna, eftersom de inte skulle anse att den finländska marknaden är så intressant att det lönar sig att göra de investeringar som behövs för att uppfylla kravet. Av yttrandena framgick att remissinstanserna är djupt oroliga över den finländska aktiemarknadens attraktivitet och konkurrenskraft. Dessutom ansåg flera av dem att den nuvarande modellen fungerar väl och att inga missbruk har påvisats. De konstaterade också att den nuvarande verksamhetsmodellen är mycket kostnadseffektiv.

Av yttrandena framgick att det är oklart när uppgifterna om den slutliga mottagaren ska finnas till kontoförvaltarens eller emittentens förfogande. Även skatteansvarsfrågorna hade förblivit oklara för flera remissinstanser. I flera yttranden kritiserades det faktum att förvararna inte kan lämna uppgifter om den slutliga mottagaren vid tidpunkten för utdelningen av dividend till kontoförvaltarens, trots att inget sådant krav har föreslagits. Missförståndet har korrigerats genom att propositionsutkastet har formulerats om och förtydligats.

Med anledning av den respons som inkommit i form av remissvar diskuterades utkastet under hösten 2017 i flera etapper med de remissinstanser som i praktiken sköter källskatteförfarandet i fråga om dividender på förvaltarregistrerade aktier. I november 2017 ordnades dessutom ett samrådsmöte om propositionsutkastet. I detta möte deltog också en sakkunnigtjänsteman från OECD som varit med om att utveckla OECD:s TRACE-modell och det automatiska utbytet av upplysningar om finansiella konton. På dessa möten har man strävat efter att precisera till vilka delar propositionen medför ändringar i det nuvarande systemet och på vilket sätt den påverkar de olika aktörernas nuvarande ställning. Av diskussionerna framgick också att det finländska systemet präglas av en brist på övervakning och en viss otydlighet när det gäller förvararnas uppgifter. Detta stöder inte omsorgsfulla utredningar, utan systemet styr kunderna till de förvarare som inte är särskilt krävande när det gäller att utreda förutsättningarna för att ett skatteavtal ska kunna tillämpas.

Med anledning av den inkomna responsen har propositionen förtydligats så att det tydligare lyfts fram vilka ändringar som föreslås och vilka konsekvenser de får för olika aktörer. Förvararens ställning, ansvar och skyldigheter har preciserats. Vidare har de förutsättningar för registrering av förvarare som angavs i det första utkastet delvis ändrats.

Förslaget har ändrats också med avseende på det sätt på vilket uppgifterna om de slutliga mottagarna ska förmedlas från förvararna till Skatteförvaltningen. I det ursprungliga propositionsutkastet föreslogs inga bestämmelser om detta, utan man utgick från att de privata aktörerna sinsemellan kan komma överens om ett optimalt förfarande utan någon speciell lagstiftning.

Enligt det nuvarande systemet ska emittenten lämna uppgifterna om den slutliga mottagaren i årsdeklarationen om den skatteavtalsenliga skattesatsen är lägre än 15 procent. Samma förfarande har gällt om källskatten har sänkts under beskattningsåret då det efter tidpunkten för utdelning av dividend har framkommit att dividendtagaren är berättigad till en skatteavtalsenlig skattelättnad. Eftersom det redan finns ett förfarande för lämnande av uppgifter om den slutliga mottagaren har det inte ansetts vara nödvändigt att föreskriva om detta. Av diskussionerna har det framgått att det förfarande enligt vilket uppgifterna om den slutliga mottagaren ska lämnas har upplevts vara problematiskt. Förslaget har ändrats så att det möjliggör ett förfarande enligt OECD:s TRACE-modell. I denna modell förmedlar förvararen uppgifterna om den slutliga mottagaren direkt till Skatteförvaltningen.

Det ursprungliga propositionsutkastet har också ändrats i det avseendet att skyldigheten att verkställa en förskotts innehållning på 50 procent ska gälla enbart sådana situationer där det står klart att aktieägaren är allmänt skattskyldig i Finland. På så sätt säkerställs att förskotts innehållningen på 50 procent inte kan gälla andra än sådana personer som bor i Finland.

Propositionen, som utarbetats som ett tjänsteuppdrag, var ute på remiss en extra gång i januari 2018. Följande myndigheter, sammanslutningar och sakkunniga lämnade ett yttrande: justitieministeriet, Finansinspektionen, Polisstyrelsen, Finlands Bank, Riksåklagarämbetet, Enheten för utredning av grå ekonomi vid Skatteförvaltningen, Skatteförvaltningen, Värdepappersmarknadsföreningen rf, Directors' Institute Finland – Hallitusammattilaiset ry, Finlands näringsliv EK rf, Euroclear Finland Oy, Finans Finland rf, Centralhandelskammaren, Nasdaq OMX Helsinki Oy, OP Gruppen, Börsstiftelsen, Finlands Advokatförbund, Suomen pääomasisjoitusyhdistys ry, Skattebetalarnas Centralförbund rf och biträdande professor Tomi Viitala.

Enligt Skatteförvaltningens uppfattning förbättrar de föreslagna bestämmelserna inklusive skyldigheten att lämna uppgifter förutsättningarna för masstillsyn över beskattningen av dividend på förvaltarregistrerade aktier. Bestämmelserna om registrerade förvarares skatteansvar effektiviserar sannolikt jämfört med nuläget identifieringen av dividendtagare och en noggrann utredning av villkoren för beviljande av skatteavtalsenliga förmåner.

Även de andra tillsynsmyndigheterna anser att propositionen är bra och nödvändig. De anser att den gör innehaven mer transparenta och identifieringen av dividendtagare mer pålitlig. Propositionen tryggar möjligheten att inhämta en utredning om ett förvaltarregistrerat innehav i situationer där det finns skäl att misstänka oegentligheter. Tillsynsmyndigheterna betonar också att propositionen har en förebyggande effekt. Enligt Riksåklagarämbetet kan förslaget bl.a. på ett betydande sätt förebygga skattebrott i den annars känsliga verksamhetsmiljön.

Enheten för utredning av grå ekonomi vid Skatteförvaltningen har konstaterat att förslaget leder till att Skatteförvaltningen får mer täckande uppgifter om utländska begränsat skattskyldiga, vilket på ett väsentligt sätt gör det svårare att begå missbruk via ansökningar om återbetalning av källskatt och därmed minskar risken för grå ekonomi. Ett annat faktum som enligt enheten gör att förslaget är motiverat är att skatteansvaret förtydligas. Enheten anser dessutom att ansvaret i sådana fall där källskatt innehållits till ett för litet belopp alltid ska ligga hos en finländsk aktör.

I en stor del av remissyttrandena uttrycks samma uppfattning som framförts även tidigare, dvs. att man inte kan kräva att utländska förvarare systematiskt ska lämna uppgifter om de slutliga mottagarna, eftersom de inte skulle anse att den finländska marknaden är så intressant att det lönar sig att göra de investeringar som behövs för att uppfylla kravet. Av många yttranden framgår också att remissinstanserna är oroliga över den finländska aktiemarknadens attraktivitet och konkurrenskraft. Eftersom den första utländska förvararen i depåförvaringskedjan uppenbarligen till stor del redan nu har tillgång till uppgifter om den slutliga mottagaren vid ut-

delning av dividend kan hotet med avseende på den finländska aktiemarknadens attraktivitet och konkurrenskraft till väsentliga delar inte anses vara motiverat.

Flera remissinstanser har framfört ett krav på att kundidentifiering ska genomföras endast och enbart i den omfattning som identifiering krävs i samband med den självdeklaration (ISD) som införts för utbytet av upplysningar om finansiella konton (CRS). Kravet är problematiskt, eftersom det enligt bestämmelserna om utbytet av upplysningar om finansiella konton inte alltid ens är nödvändigt att lämna de uppgifter som behövs för tillämpning av det gällande förenklade förfarandet. Kravet ger intrycket att alla förvarare som är närmast investeraren inte heller i nuläget utreder sina kunders rätt till förmåner enligt ett skatteavtal så noggrant som det krävs. Det är inte ändamålsenligt att i detalj föreskriva om självdeklarationens innehåll. Lagen ska innehålla de principiellt sett viktiga kraven så att Skatteförvaltningen ändå har tillräckligt med spelrum att föreskriva närmare om vilka uppgifter som behövs.

Vissa remissinstanser har ansett att jämförelsen av lagstiftningen i andra stater är bristfällig men har inte framfört till vilka delar den bör kompletteras i propositionen. Jämförelsen innehåller beskrivningar av de modeller som finansministeriet känner till när det gäller att bevilja dividendtagare förmåner enligt ett skatteavtal i gränsöverskridande situationer.

5.2 Beaktande av de yttranden som lämnats om utkastet till regeringens proposition

De tekniska ändringsförslag som Skatteförvaltningen framfört i sitt yttrande har lett till att propositionen preciserats till dessa delar. Dessa ändringar har gällt dividendutdelarens rätt att få information, Skatteförvaltningens rätt att meddela närmare föreskrifter, registrerade förvarares ansvar för skatt som inte tagits ut och realiseringen av detta skatteansvar. Vidare har bestämmelserna om förvararregistret preciserats.

Med anledning av justitieministeriets yttrande har kravet på att beakta lagstiftningen om data-skydd preciserats i propositionen. Därtill har ett kapitel om förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning fogats till propositionen.

Rådet för bedömning av lagstiftningen har i september 2018 gett ett utlåtande om propositionsutkastet. Som de mest centrala bristerna och utvecklingsobjekten i propositionsutkastet lyfter rådet fram utredningen av det ursprungliga problemets storlek och bedömningen av olika alternativ för hur problemet kunde lösas, en noggrannare bedömning av konsekvenserna för dividendtagarna och de aktörer som deltar i dividendutdelningen samt en bedömning av propositionens konsekvenser för konkurrenskraften och företagsfinansieringen på den finländska kapitalmarknaden. Rådet för bedömning av lagstiftningen anser att utkastet till regeringens proposition är bristfälligt med hänseende till anvisningarna om konsekvensbedömningen av lagförslag och att propositionsutkastet ska korrigeras enligt rådets utlåtande innan regeringspropositionen överlämnas.

Motiveringarna till propositionen har justerats och preciserats med anledning av rådets anmärkningar till den del de måste anses vara befogade. Propositionen har kompletterats med en bedömning av de olika förfarandena vid beviljandet av skatteavtalsenliga förmåner. Konsekvensbedömningen har kompletterats med en tabell över felaktigheterna i det förenklade förfarandet och bedömningar av deras fiskala konsekvenser.

Rådet för bedömning av lagstiftningen har fäst vikt vid att lagändringen orsakar ett behov av tilläggsresurser hos Skatteförvaltningen och har ansett att man i propositionsutkastet bör begrunda huruvida de föreslagna tilläggsresurserna kan fokuseras på att utreda informationsbristerna i samband med betalning av dividend, eftersom Skatteförvaltningen ändå kan få uppgif-

ter om dividendtagarna, trots att uppgifterna har varit bristfälliga och oenhetliga. Till denna del har Skatteförvaltningens möjligheter att agera i denna situation beskrivits.

Rådet för bedömning av lagstiftningen upprepar i sitt utlåtande vissa tidigare remissinstansers beskrivningar av negativa reaktioner som den föreslagna ändringen väcker hos aktieägarna och de effekter som detta har på aktiernas pris. Det är dock onödigt att överdriva de föreslagna ändringarnas omfattning i förhållande till det nuvarande systemet.

Flera finländska börsnoterade bolag har ett betydande utländskt innehav. Värdet av dessa aktier bestäms på London- och New York-börsen, där stora fonder och pensionsstiftelser utgör betydande aktörer. Dessa är i regel befriade från skatt som betalas till Finland antingen på grund av bestämmelserna i ett skatteavtal eller på grund av den samordning som krävs enligt EU-lagstiftningen. De som förvarar dessa aktier måste således redan nu lämna uppgifterna om den slutliga mottagaren till betalaren, som i sin tur måste lämna dessa uppgifter i samband med årsdeklarationen till Skatteförvaltningen. Propositionen kräver i praktiken ingen ändring med avseende på dessa förvarare och underlättar verksamheten, eftersom uppgifterna om den slutliga mottagaren också kan lämnas efter att dividenden har betalats. De finländska börsnoterade bolagen betalade ut cirka 8,2 miljarder euro i dividender år 2017. Omkring 45 procent av detta utgjorde dividender på förvaltarregistrerade aktier och drygt 20 procent dividender på sådana förvaltarregistrerade aktier på vilka det förenklade förfarandet tillämpades. Det förenklade förfarandet har tillämpats så att den första utländska förvararen i depåförvaringskedjan som agerat enligt principen om aktsamhet har krävt att få uppgifter om den slutliga mottagaren i fråga om dividendtagarna eller på något annat sätt har säkerställt uppgifternas riktighet och det att förvararen vid behov får tillgång till dessa. Den föreslagna ändringen kräver endast att förvararen i fråga lämnar uppgifterna till Skatteförvaltningen eller betalaren i början av det år som följer på betalningen av dividend. Till denna del finns det ingen orsak att tvivla på att största delen av förvararna kan och kommer att se till att källskatt på dividender tas ut till rätt belopp utan att detta orsakar väsentliga tilläggskostnader. Propositionen får således inga betydande konsekvenser för den finländska kapitalmarknadens konkurrenskraft eller de finländska företagens finansiering. Enligt anvisningen för konsekvensbedömningen av lagförslag (justitieministeriets publikation 2007:6) ska bedömningen fokuseras på de väsentliga konsekvenserna av olika lösningsalternativ. Eftersom propositionen inte kan anses få väsentliga konsekvenser för den finländska kapitalmarknadens konkurrenskraft eller företagsfinansieringen är det inte motiverat att utförligare bedöma dessa konsekvenser.

Rådet för bedömning av lagstiftningen fäster i likhet med vissa andra remissinstanser vikt vid att man i propositionsutkastet hänvisar till ett automatiskt informationsutbyte, dvs. ett automatiskt utbyte av kontoupplysningar som rör kapital mellan länderna, och de möjligheter som detta medför när det gäller Skatteförvaltningens tillgång till information. Det automatiska utbytet av upplysningar om finansiella konton inleddes år 2017 och utvidgades i september 2018 till att omfatta sammanlagt cirka 100 jurisdiktioner. Via det automatiska utbytet av upplysningar om finansiella konton får Finland bl.a. före slutet av september året efter det år då dividenden utdelats inkomst- och förmögenhetsuppgifter om personer som har sin hemviststat i beskattningshänseende i Finland. Upplysningarna kommer dock så sent att de inte kan användas i beskattningen för året i fråga, utan de används i första hand inom skattekontrollen. Upplysningarna duger inte heller som sådana som grund för beskattningen. Dessutom gäller upplysningarna endast och enbart personer som är allmänt skattskyldiga i Finland. När det gäller källskatt på dividend handlar det om personer som bor utanför Finland, och det finns ingen process som skulle ge Skatteförvaltningen automatisk tillgång till sådan information. Denna information måste vid behov samlas in i samband med källskatteförfarandet. Det automatiska utbytet av upplysningar om finansiella konton ger Skatteförvaltningen nya verktyg, men det är onödigt att i detalj beskriva en process som inte påverkar innehållet i denna proposition.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst

7 §. Det föreslås att ett nytt 2 mom. fogas till paragrafen. Enligt detta ska en källskatt på 35 procent tas ut på dividend på en förvaltarregistrerad aktie i ett offentligt noterat bolag, om utbetalaren eller den registrerade förvararen inte har tillgång till sådana uppgifter om den slutliga mottagaren som avses i 15 e § i den föreslagna lagen om beskattningsförfarande. Om uppgifterna om den slutliga mottagaren lämnas eller om en i 10 d § avsedd förvarare har förbundit sig att lämna uppgifterna tillämpas respektive skatteavtal eller 1 mom. i denna paragraf. Om utbetalaren eller förvararen vet att dividendtagaren är allmänt skattskyldig i Finland kan källskattelagen inte tillämpas, utan då ska lagen om förskottsuppbörd tillämpas på dividenden. Målet är att Skatteförvaltningen får så täckande uppgifter som möjligt om alla slutliga förmånstagare i årsdeklarationen.

10 b §. Paragrafen ändras så att förfaringssätten beträffande dividender som ett offentligt noterat bolag delar ut på förvaltarregistrerade aktier förenhetligas. I paragrafen föreskrivs om ett förfarande, enligt vilket bestämmelserna om dividend i Finlands skatteavtal kan tillämpas på dividend på en förvaltarregistrerad aktie vid utdelning av dividend. Enligt 1 mom. ska paragrafen tillämpas när ett offentligt noterat bolag betalar ut dividend på en förvaltarregistrerad aktie. Tillämpning av en skattesats som avviker från 7 § 2 mom. i källskattelagen förutsätter alltid en förbindelse till att uppgifterna om slutlig mottagare i fråga om dividendtagaren lämnas i årsdeklarationen. Källskattelagens 10 § 1 mom. kan inte längre tillämpas på dividender på förvaltarregistrerade aktier.

I 2 mom. förutsätts att utbetalaren eller den förvarare som är närmast dividendtagaren, och som vid tidpunkten för utdelningen av dividend finns antecknad i det förvararregister som avses i 10 d §, alltid noggrant ska utreda dividendtagarens hemviststat och kontrollera att bestämmelserna om dividend i det internationella avtal som avses i 1 § kan tillämpas på dividendtagaren. De uppgifter om precisering av dividendtagaren och dennes rätt till skattelättnad som avses i den föreslagna 15 e § i lagen om beskattningsförfarande kan finnas till utbetalarens förfogande vid tidpunkten för utdelningen av dividend. Alternativt kan utbetalaren ha säkerställt att dessa uppgifter samt eventuella andra tilläggsuppgifter som Skatteförvaltningen begär finns till dess förfogande när årsdeklarationen lämnas in.

I 3 mom. föreskrivs om oregistrerade förvarares möjlighet att anlita en registrerad förvarare som förmedlar motsvarande uppgifter vidare. Den oregistrerade förvarare som är närmast dividendtagaren kan avtala med en registrerad förvarare om förmedling av uppgifterna om den slutliga mottagaren till utbetalaren på samma sätt som uppgifterna om dennas egna kunder förmedlas. Den registrerade förvararen ska då givetvis kontrollera att den har alla uppgifter som krävs, att beloppet av den skatt som ska tas ut är korrekt och att den också får alla uppgifter som Skatteförvaltningen behöver för att utreda beskattningens riktighet. Om den registrerade förvararen förmedlar sådana uppgifter om utdelning av dividend som förvararen har fått av en oregistrerad förvarare anses den registrerade förvararen ha förbundit sig att ansvara för dessa uppgifters riktighet. Den registrerade förvararen i fråga ansvarar också i sådana fall för eventuell skatt som inte uppbärs. Den registrerade förvararen ansvarar också för att den i dessa situationer får de uppgifter som Skatteförvaltningen behöver. Om den registrerade förvararen har förmedlat uppgifter som en annan registrerad förvarare har sänt vid tidpunkten för utdelningen av dividend ansvarar han eller hon endast för att uppgifterna har förmedlats med samma innehåll, och den registrerade förvarare som är närmast dividendtagaren ansvarar för innehållet i de uppgifter som han eller hon har lämnat för vidareförmedling.

I 4 mom. föreskrivs om vad som kan anses som sådan noggrann utredning av hemviststat och kontroll av förutsättningarna för tillämpning av skatteavtal som avses i 2 mom. Utredningen av hemviststat i beskattningshänseende kan ske med hjälp av ett källskattekort som utfärdas av Skatteförvaltningen eller ett intyg från skattemyndigheten i dividendtagarens hemviststat. Det kan också ske med hjälp av en deklaration som dividendtagaren själv lämnar. Här avses en deklaration enligt OECD:s TRACE-modell som dividendtagaren själv lämnar (Investors Self-Declaration - ISD), om den har dokumenterats tillräckligt tillförlitligt och överensstämmer med andra uppgifter om dividendtagaren som förvararen har i sin besittning, och om den innehåller de uppgifter som Skatteförvaltningen behöver. Skatteförvaltningen meddelar närmare föreskrifter om självdeklarationens innehåll och giltighet samt det förfarande genom vilket självdeklarationens tillförlitlighet verifieras.

10 c §. I denna paragraf föreskrivs om den registrerade förvararens skyldigheter och ansvar. Den registrerade förvararens skatteansvar gäller situationer där skattemyndigheten har upptäckt ett fel och skatt påförs på myndighetens initiativ. Om den registrerade förvararen eller betalaren på eget initiativ upptäcker ett fel eller under betalningsåret efter tidpunkten för betalningen får en pålitlig utredning om att dividendtagaren kan beviljas skattelättnad, ska korrigeringarna anmälas på eget initiativ i samband med betalarens skattedeklaration. Enligt 1 mom. ska den registrerade förvararen i enlighet med 10 b § undersöka och identifiera dividendtagaren, noggrant utreda dennes hemviststat i beskattningshänseende och kontrollera att bestämmelserna om dividend i ett internationellt avtal kan tillämpas på dividendtagaren i situationer där man vid tidpunkten för utdelningen av dividend avviker från den källskatt som anges i 7 § 2 mom. i källskattelagen. Den registrerade förvararen ska lämna de årsdeklarationsuppgifter som avses i 15 e § i lagen om beskattningsförfarande, de uppgifter om dividend eller utdelning av dividend som Skatteförvaltningen begär med stöd av 19 § i den lagen samt de uppgifter som avses i 23 b § i den lagen och som på uppmaning av Skatteförvaltningen ska lämnas eller företes för granskning. Den registrerade förvararen är också skyldig att på dividendutdelarens begäran lämna denne de uppgifter som behövs för att dividendutdelarens beskattningsrelaterade skyldigheter ska fullgöras. Bestämmelsen är nödvändig av den anledningen att utdelare av dividend även ansvarar för att källskatt tas ut till rätt belopp och är skyldiga att lämna uppgifter om de dividender som de betalat ut. En uttrycklig bestämmelse om förvararens skyldighet att lämna uppgifterna innebär att skyldigheten blir lagstadgad och säkerställer att bestämmelserna om utlämnande av uppgifter uppfyller de krav på utlämnande av personuppgifter som ställs i den allmänna dataskyddsförordningen (EU) 2016/679. En förvarare som registrerat sig med stöd av bestämmelsen kan informera sin kund som är dividendtagare om till vem, för vilket ändamål och med stöd av vilken uttrycklig bestämmelse personuppgifter som rör honom eller henne lämnas ut. Utdelaren av dividend har också med stöd av bestämmelserna om en parts rätt att ta del av en handling i 11 § 1 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) rätt att få tillgång till sådana uppgifter om dividenden som lämnats till Skatteförvaltningen till den del dessa kan eller har kunnat inverka på behandlingen av dividendutdelarens beskattningsärende.

I 2 mom. konstateras att om den registrerade förvararen anmäler antalet aktier som denne har i sin besittning vid tidpunkten för utdelningen av dividend och uppger att ett källskattebelopp som avviker från skattesatsen enligt 7 § 2 mom. ska tas ut på dividend som utdelas på dessa, förbinder sig den registrerade förvararen att lämna de uppgifter som avses i 15 e § i den föreslagna lagen om beskattningsförfarande. Samtidigt förbinder sig den registrerade förvararen i fråga att ansvara för skatt som inte tagits ut med anledning av en felaktig anmälan, om detta kan anses bero på en försummelse från förvararens sida. Den registrerade förvararen är emellertid inte ansvarig för skatt som inte uppburits, om den registrerade förvararen lämnar en utredning över att de uppgifter om dividendutdelning och uttag av källskatt som denna fått från en annan registrerad förvarare har förmedlats med oförändrat innehåll till följande registrerade förvarare i depåförvaringskedjan eller emittenten. I en situation där den registrerade förvararen

har förmedlat uppgifter från en annan registrerad förvarare ska den förstnämnda registrerade förvararen lämna de i 15 e § i lagen om beskattningsförfarande avsedda årsdeklarationsuppgifterna om den registrerade förvarare vars uppgifter den har förmedlat och om den till vilken den förstnämnda registrerade förvararen har förmedlat uppgifterna om dividendutdelningen.

I 3 mom. föreskrivs om den registrerade förvararens ansvar för källskatt som inte tagits ut i en situation där den registrerade förvararen har lämnat eller förmedlat årsdeklarationsuppgifter om dividenden i fråga och den skatt som tagits ut på denna. Bestämmelsen gäller situationer där den registrerade förvararen har lämnat årsdeklarationen om en dividend direkt till Skatteförvaltningen och situationer där den registrerade förvararen har förmedlat uppgifterna för årsdeklarationen till utdelaren av dividend eller där förvararen har lämnat årsdeklarationen i utdelarens namn för dennes räkning. I dessa situationer är det möjligt att förvararen endast har förmedlat de uppgifter som denna har fått från en annan registrerad förvarare för årsdeklarationen som sådana. När Skatteförvaltningen begär en utredning av t.ex. den registrerade förvarare som är närmast utdelaren av dividend befrias förvararen från ansvar om denna kan förete en utredning om att förvararen har förmedlat de uppgifter som denna har fått från en annan registrerad förvarare som sådana. Skatteförvaltningen kan efter det fortsätta att utreda vilken förvarare i kedjan som är ansvarig för felet. Utöver utredningen om förmedling av uppgifter kan den registrerade förvararen kullkasta ansvarsantagandet genom att förete en annan utredning som bevisar att det att källskatt inte har tagits ut inte berott på en försummelse från förvararens sida. I en situation där den registrerade förvarare som är närmast investeraren inte själv har meddelat Skatteförvaltningen genom årsdeklarationen att den åtar sig ansvaret kan utdelaren eller en annan förvarare påvisa att ansvaret överförts vid tidpunkten för dividendutdelningen genom en anmälan som denna fått av den registrerade förvarare som är närmast investeraren.

I 4 mom. föreskrivs närmare om påförande av källskatt som inte tagits ut genom en hänvisning till bestämmelserna om påförande av skatt i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ (768/2016). I samma moment föreskrivs vidare att bestämmelserna om påföljdsavgifter, betalning av skatt som Skatteförvaltningen påfört samt ändringssökande i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ ska tillämpas på den registrerade förvararen. Däremot är den registrerade förvararen inte enbart i sin egenskap av registrerad förvarare skyldig att lämna t.ex. en sådan skattedeklaration som avses i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ. I en situation där skatt inte har tagits ut på grund av en försummelse från den registrerade förvararens sida ska skatt påföras såväl utdelaren av dividend som förvararen i enlighet med bestämmelserna om påförande av skatt i fråga om skattskyldiga i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ. Tillämpningen av bestämmelserna om påförande av skatt enligt lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ innebär att den registrerade förvararen omfattas av de allmänna procedurbestämmelserna om påförande av skatt. I 48 § 1 mom. i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ konstateras att när skatt påförs eller rättelse görs till den skattskyldiges nackdel, kan den skattskyldige påföras skatteförhöjning. Dessutom beräknas en dröjsmålsränta på skatten enligt lagen om skatteuppbörd (11/2018) och lagen om skattetillägg och förseningsränta (1556/1995). När utdelare av dividend och förvarare påförs källskatt som inte tagits ut kan de även påföras skatteförhöjning och dröjsmålsränta enligt den nämnda bestämmelsen. Skattens totala belopp tas ut som separata förpliktelser av både utdelaren av dividend och förvararen. Dividendutdelarens ansvar tryggar i dessa situationer en skattefordran på samma sätt som det ansvar som gäller för den som betalar en prestation enligt 51 § 3 mom. i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ. Indrivning av skatt som påförts förvararen fortsätter även om utdelaren av dividend har betalat den skatt som påförts denna. Principen om förvararens primära ansvar realiseras så att om förvararen betalar skatten avlyfts den skatt som påförts utdelaren av dividend, varvid den

eventuella skatt som utdelaren betalat återbärs. Samma förfarande tillämpas i sådana fall där grunderna för påförande av skatt blir ogiltiga t.ex. av den anledningen att en utredning som inkommit i efterskott visat att skatt inte har innehållits till ett för litet belopp. Enligt 37 § 2 mom. i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ behöver skatteförhöjning inte påföras om det finns en giltig orsak till försummelsen. En giltig orsak till att skatteförhöjning inte påförs utdelaren av dividend kan anses vara en försummelse från förvararens sida och det att utdelaren av dividend har påförts skatt i syfte att trygga en skattefordran.

10 d §. I paragrafen föreskrivs om ett förvararregister. Registret ska ersätta det register över utländska egendomsförvaltare som tidigare reglerats i 10 c §. Eftersom det inte endast är fråga om en namnändring, utan förvararnas rättigheter och skyldigheter ändras väsentligt, ska de förvarare som i nuläget ingår i registret över utländska egendomsförvaltare registrera sig i det nya förvararregistret. Dessutom förutsätts också inhemska förvarare registrera sig. På så sätt säkerställs likabehandlingen av förvararna och informationsflödet i alla situationer.

I 1 mom. förutsätts att förvararen har sin hemvist i en stat inom Europeiska unionen eller i en sådan stat med vilken Finland har ett gällande avtal för undvikande av dubbelbeskattning. Vidare förutsätts att förvararen har ett tillstånd att bedriva förvaringsverksamhet som beviljats av den behöriga myndigheten i den stat där denne är etablerad. Även en filial till en förvarare som har sin hemvist i någon annan stat kan registrera sig i förvararregistret, om filialen är etablerad i denna stat. En förutsättning är att filialen omfattas av de ovannämnda skyldigheterna beträffande undersökning och identifiering.

I 2 mom. föreskrivs att den gemensamma standarden för utbyte av uppgifter (CRS) ska tillämpas på förvararen eller att förvararen enligt bestämmelserna om förhindrande av penningtvätt och identifiering av kunden samt den övriga lagstiftningen är skyldig att identifiera sin kund och dennes hemviststat i beskattningshänseende.

I 3 mom. föreskrivs om de uppgifter och utredningar som behövs för registerföringen. Exempel på sådana uppgifter är identifikations- och kontaktuppgifter som rör förvararen och en utredning om att förvararen uppfyller de krav på registrering som anges i lagen. Förvararen ska även anmäla ändringar i dessa uppgifter. Kontaktuppgifter som rör förvararen innehåller uppgifter om fysiska personer som kan vara av betydelse med tanke på skyddet för dessa personers privatliv.

I 4 mom. föreskrivs om sökande av ändring i beslut som gäller registrering eller avregistrering.

Enligt ikraftträdandebestämmelsen kan förvararna ansöka om att bli registrerade i förvararregistret sex månader innan lagen börjar tillämpas. Registreringen av uppgifter i registret över utländska egendomsförvaltare upphör den 31 december 2020.

10 e §. I paragrafen föreskrivs om förutsättningarna för avföring ur förvararregistret. Enligt 1 mom. avför Skatteförvaltningen en förvarare ur registret om förvararen så begär. Skatteförvaltningen ska avföra en förvarare ur registret också, om förutsättningarna för registrering inte längre gäller. En förvarare ska avföras ur registret också i sådana fall där administrativa fel eller andra ringa fel upprepade gånger leder till felaktigt skatteuttag eller rapportering av uppgifter. Villkoren för avförande ur registret uppfylls när denna typ av ringa fel på grund av sin omfattning och återkommande karaktär stör rapporteringens tillförlitlighet och orsakar Skatteförvaltningen ovanligt höga kostnader. Vidare ska en förvarare avföras ur registret om denne försummar sina skyldigheter enligt 10 c § eller underlåter att betala skatt som påförts denne.

Enligt 2 mom. kan Skatteförvaltningen låta bli att registrera en sådan förvarare i förvararregistret som på grund av tidigare försummelser kan antas komma att försumma sina skyldigheter på ett väsentligt sätt.

10 f §. Det föreslås att en ny 10 f § fogas till lagen och att den bestämmelse som tidigare ingått i 10 e § överförs till denna.

1.2 Lagen om beskattningsförfarande

15 e §. *Allmän skyldighet att lämna uppgifter om dividend på förvaltarregistrerad aktie.* Det föreslås att lagen ska innehålla en ny 15 e §, där det föreskrivs om en allmän skyldighet att lämna uppgifter om dividend på en förvaltarregistrerad aktie. I 1 mom. föreskrivs om den registrerade förvararens anmälningsskyldighet, som omfattar uppgifter om de slutliga mottagarna i fråga om de dividendtagare som den registrerade förvararen har åtagit sig att ansvara för samt förmedlingsuppgifterna vid tidpunkten för utdelningen av dividend. Till uppgifterna om den slutliga mottagaren hör förutom beloppet av de dividender som betalats till den dividendtagare som den registrerade förvararen ansvarar för och beloppet av den källskatt som tagits ut även identifieringsuppgifter, såsom namn, födelsestid, adress i hemviststaten, skattenummer i hemviststaten, om sådana beviljas, samt i fråga om juridiska personer deras juridiska form. Till förmedlingsuppgifterna vid tidpunkten för utdelningen av dividend hör dels en specifikation över de preciserande uppgifter om registrerade förvarare som den registrerade förvararen i fråga vid tidpunkten för utdelningen av dividend har mottagit för vidareförmedling i depåförvaringskedjan för aktier till emittenten för anmälan, dels preciserande uppgifter om den registrerade förvarare till vilken uppgifterna har förmedlats. Till förmedlingsuppgifterna vid tidpunkten för utdelningen av dividend hör även uppgifterna om de dividender som ska betalas och om den anmälda källskatt som ska tas ut på dessa. De föreslagna bestämmelserna om de identifieringsuppgifter som ska anmälas avviker delvis från den allmänna bestämmelsen i 22 § i lagen om beskattningsförfarande.

I 2 mom. föreskrivs om betalarens skyldighet att lämna årsdeklaration. Betalaren ska i årsdeklarationen anmäla uppgifterna om dividendtagaren och uppgifterna om den registrerade förvarare som är närmast dividendtagaren och som lämnat uppgifterna om dividendtagaren. Om betalaren inte har tillgång till uppgifter om dividendtagaren när årsdeklarationen lämnas in, ska ändå uppgifterna om den förvarare som är närmast dividendtagaren och som betalaren känner till anges. Vidare ska alltid dividendtagarens hemviststat anges, om denna är känd.

I 3 mom. föreslås att Skatteförvaltningen ska ha rätt att meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas, tidpunkten och sättet för lämnandet av uppgifterna samt rätten att låta bli att lämna de uppgifter som avses i denna paragraf i situationer som är av ringa betydelse i ekonomiskt eller skattekontrollsmässigt hänseende. Bemyndigandet att meddela närmare föreskrifter ska ha samma innehåll som i de flesta andra paragrafer om allmän skyldighet att lämna uppgifter.

23 b §. *Den registrerade förvararens särskilda skyldighet att lämna uppgifter.* Det föreslås att lagen ska innehålla en ny 23 b §, där det föreskrivs om den registrerade förvararens särskilda skyldighet att lämna uppgifter. Den registrerade förvararen ska på uppmaning av Skatteförvaltningen på grundval av preciserande uppgifter om dividendhändelsen, dividendtagaren eller betalaren eller någon annan motsvarande precisering lämna och förete för kontroll de uppgifter som förvararen har i sin besittning beträffande de mekanismer, förfaranden, dokument och andra uppgifter utifrån vilka förvararen har fullgjort sina undersöknings-, identifierings-, utrednings-, kontroll- och anmälningsskyldigheter enligt 15 e § ovan, 10 b § i källskattelagen och 4 a § i lagen om förskottsuppbörd i fråga om den utdelning av dividend och de dividendtagare som förvararen har åtagit sig att ansvara för.

65 a §. *Sökande av ändring i vissa beslut som fattas av Skatteförvaltningen.* Det föreslås att 6 mom. 3 punkten ändras så att det till punkten fogas en bestämmelse om sökande av ändring i beslut som gäller införande i eller avförande ur förvararregistret. Ändring i ett beslut om införande i förvararregistret kan sökas enligt det förfarande som anges i 65 a § i lagen om beskattningsförfarande. Eftersom 65 a § i lagen om beskattningsförfarande ska vara uttömmande är det motiverat att till 3 punkten foga en bestämmelse om sökande av ändring i beslut som gäller införande i eller avförande ur förvararregistret.

1.3 Lagen om förskottsuppbörd

4 a §. *Undantag från kravet på motsvarighet vid utbetalning av dividend på förvaltarregistrerad aktie.* Enligt förslaget ska till lagen fogas en ny 4 a §, enligt vilken utdelaren av dividend ska verkställa en förskottsinnehållning på 50 procent på dividend som betalas på en förvaltarregistrerad aktie, om utdelaren inte får någon utredning om den slutliga mottagaren av dividenden. Om en sådan registrerad förvarare som avses i den föreslagna 10 d § i källskattelagen har utrett att aktieägaren är en begränsat skattskyldig person i Finland verkställs ingen förskottsinnehållning, utan i stället tillämpas källskattelagen och dess föreslagna nya 7 § 2 mom.

Enligt 2 mom. ska det skatteansvar som avses i den föreslagna 10 c § gälla även fel vid förskottsinnehållning på dividend som utdelas på en förvaltarregistrerad aktie, då felet beror på en försummelse från förvararens sida.

Enligt 3 mom. ska 51 § 3 mom. i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ inte tillämpas på skatt som påförts en utdelare av dividend eller förvarare genom ett beslut om påförande av skatt. I 51 § 3 mom. i den lagen konstateras att om Skatteförvaltningen redan har påfört betalaren skatt avlyfts skatten på tjänstens vägnar, om mottagaren av betalningen har betalat de skatter och avgifter som ska betalas på prestationen eller om det inte har funnits några skatter eller avgifter att betala. Det är mycket utmanande att utreda fall där skatt har betalats två gånger på dividend som utdelats på en förvaltarregistrerad aktie, och en återbetalning ska därför bygga på en pålitlig utredning om bägge betalningar. Om en pålitlig utredning om att skatt har betalats två gånger kan företes, avlyfts den överbetalda skatten på ansökan.

Lagen ska tillämpas på dividend som betalas den 1 januari 2020 eller därefter. I praktiken skulle den tillämpas på utdelare av dividend från och med den 1 januari 2020 men på en registrerad förvarare först från och med den 1 januari 2021 eller därefter.

1.4 Lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ

51 a §. *Särskilda bestämmelser om utdelare av dividend och registrerade förvarare.* Det föreslås att en ny 51 a § tas in i lagen. I 48 § 1 mom. i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ konstateras att när skatt påförs eller rättelse görs till den skattskyldiges nackdel, kan den skattskyldige påföras skatteförhöjning. Dessutom beräknas en dröjsmålsränta på skatten enligt lagen om skatteuppbörd och lagen om skattetillägg och förseningsränta. När utdelare av dividend och förvarare påförs källskatt som inte tagits ut kan de även påföras skatteförhöjning och dröjsmålsränta enligt den nämnda bestämmelsen. Enligt 37 § 2 mom. i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ behöver skatteförhöjning inte påföras om det finns en giltig orsak till försummelsen. En giltig orsak till att skatteförhöjning inte påförs utdelaren av dividend kan anses vara en försummelse från förvararens sida och det att utdelaren av dividend har påförts skatt i syfte att trygga en skattefordran.

I 1 mom. föreskrivs om avlyftande av skatt som påförts en utdelare av dividend. Om Skatteförvaltningen redan har påfört dividendutdelaren skatt avlyfts skatten på tjänstens vägnar, om den registrerade förvararen har betalat den källskatt som ska betalas på dividenden eller om grunderna för påförande av skatt inte längre är giltiga.

I 2 mom. föreskrivs om förfarandet i en situation där källskatt har tagits ut på dividend på en förvaltarregistrerad aktie trots att förskottsinnehållning borde ha verkställts på dividenden, eller vice versa. Den källskatt som tagits ut på dividenden eller den förskottsinnehållning som verkställts avdras då från det skattebelopp som påförs utdelaren av dividend och förvararen.

Om en utdelare av dividend som är skyldig att verkställa förskottsinnehållning har låtit bli att verkställa förskottsinnehållning enligt 4 a § i lagen om förskottsuppbörd men källskatt har tagits ut på dividenden, ska beloppet av den uttagna källskatten avdras från det skattebelopp som påförts den utdelare av dividend som är skyldig att verkställa förskottsinnehållning och den registrerade förvararen. Motsvarande förfarande ska tillämpas även i en situation där den som är skyldig att ta ut källskatt har låtit bli att ta ut källskatt men förskottsinnehållning har verkställts på dividenderna.

1.5 Lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter

9 §. Offentliga uppgifter i förvararregistret. Det föreslås att paragrafens rubrik och text ska ändras så att registret för utländska egendomsförvaltare ändras till förvararregistret. Offentliga uppgifter i förvararregistret är sammanslutningens namn, företags- och organisationsnummer och motsvarande utländskt nummer, hemviststat, adress och registeranteckningens giltighetstid. Registret innehåller inga andra personuppgifter än de personuppgifter som hör till de registrerade förvararnas kontaktuppgifter. Paragrafen innehåller en uttömmande förteckning över de offentliga uppgifterna i förvararregistret. Informationen om registeranteckningens giltighetstid innefattar tidpunkterna för när registreringen börjar och upphör, vilket innebär att de offentliga uppgifterna innefattar förutom gällande registreringar även sådana registreringar som redan har upphört. De offentliga uppgifterna i förvararregistret motsvarar till sin omfattning uppgifterna i förskottsuppbörsregistret. Det offentliga registret innehåller inga personuppgifter, utan endast uppgifter om sammanslutningar. Med hjälp av de offentliga uppgifterna i förvararregistret kan utdelaren av dividend och förvararna kontrollera om en viss förvarare via vilken dividenden betalas har registrerats i Skatteförvaltningens register.

Till förvararregistret söker sig förutom inhemska förvarare och sådana utländska förvarare som har en filial eller ett fast verksamhetsställe i Finland även sådana utländska förvarare som inte bedriver verksamhet i Finland och som inte är förtrogna med Finlands lagstiftning. Förvararna verkar inom bank- och finanssektorn, inom vilken uppgifterna i allmänhet är konfidentiella. I samband med behandlingen av registreringsärenden kan det också bli aktuellt att behandla ärenden som omfattas av förvararens affärshemlighet. För att så många förvarare som möjligt ska registrera sig i registret och det beskattningsförfarande som föreslås i propositionen ska genomföras är det nödvändigt att offentligheten i fråga om uppgifterna i förvararregistret definieras exakt i lagen och att offentligheten begränsas till de ovan angivna uppgifterna. Av ovan nämnda skäl och för att trygga tillgången till information och verkställandet av beskattningen ska de övriga uppgifterna om registrering av förvarare vara sekretessbelagda med stöd av lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter (1346/1999).

2 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 april 2019. Bestämmelserna om källskatt och förskottsinnehållning på dividend på förvaltarregistrerade aktier tillämpas första gången på dividend som betalas den 1 januari 2021 eller därefter. Förvararna kan ansöka om att bli registrerade i det

förvararregister som avses i 10 d § sex månader innan lagen börjar tillämpas. Registreringen i registret över utländska egendomsförvaltare upphör den 31 december 2020.

3 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Lagförslaget har direkt anknytning till det grundlagsstadgade skyddet för privatliv och personuppgifter, offentligheten för handlingar hos myndigheter samt överföringen av lagstiftningsbehörighet.

Källbeskattningen av förvaltarregistrerade aktier ändrades genom en lag som utfärdades år 2005 (9.12.2005/970). Den gällande lagstiftningen kräver att en förvarare av förvaltarregistrerade aktier ska utreda den verkliga aktieägarens identitet och dennas rätt till förmåner enligt ett skatteavtal. Det innebär att aktieägaren för att kunna få till godo en i skatteavtalet intagen sänkt skattesats måste lämna sina personuppgifter till förvararen och en utredning över sin hemviststat i beskattningshänseende. Det föreslås nu att källskatten ska ändras så att källskatten höjs från 30 procent till 35 procent. Denna ändring berör i praktiken de dividendtagare som inte tillåter att deras personuppgifter lämnas till Skatteförvaltningen. Det föreslås att en person som bor i en stat med vilken Finland inte ingått något skatteavtal men som lämnar sina personuppgifter till förvararen och tillåter att de förmedlas till Skatteförvaltningen ska betala källskatt enligt gällande 30 procent. Till denna del utvidgas aktieägarens skyldighet att lämna ut sina personuppgifter, dock under förutsättning att dividendtagaren gett sitt samtycke till detta. Skatteförvaltningen behöver få så täckande information som möjligt för att kunna säkerställa att den sänkta skattesatsen endast tillämpas på de personer som har rätt till den.

Enligt 10 § 1 mom. i grundlagen är vars och ens privatliv, heder och hemfrid tryggt. I samma moment konstateras att närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas genom lag. I vilken mån det är tillåtet att ingripa i de grundläggande fri- och rättigheterna måste bedömas i ljuset av de allmänna förutsättningarna att begränsa de grundläggande fri- och rättigheterna. I grundlagsutskottets avgörandepraxis har särskild vikt fästs vid kravet på bestämmelser i lag, kravet på exakt avgränsning, avgränsningsgrundernas godtagbarhet, proportionalitetskravet och rättsskyddskravet. I förslaget har det med den noggrannhet som grundlagsutskottet förutsätter i sin avgörandepraxis också föreskrivits om innehållet i den information som krävs och om utlämnandet liksom andra nödvändiga omständigheter.

Enligt 12 § 2 mom. i grundlagen handlingar och upptagningar som innehas av myndigheterna är offentliga, om inte offentligheten av tvingande skäl särskilt har begränsats genom lag. Var och en har rätt att ta del av offentliga handlingar och upptagningar. I det 5:e lagförslaget föreskrivs om offentliga uppgifter i förvararregistret. Offentliga uppgifter i förvararregistret är sammanslutningens namn, företags- och organisationsnummer och motsvarande utländskt nummer, hemviststat, adress och registeranteckningens giltighetstid. De offentliga uppgifterna ska även innefatta registreringar som upphört. Registret innehåller inga andra personuppgifter än de personuppgifter som eventuellt hör till de registrerade förvararnas kontaktuppgifter. De offentliga uppgifterna i förvararregistret motsvarar till sin omfattning uppgifterna i förskotts-uppbördsregistret. Till förvararregistret söker sig i regel sådana utländska förvarare som inte bedriver verksamhet i Finland och som inte är förtrogna med Finlands lagstiftning. Förvararna verkar inom bank- och finanssektorn, inom vilken uppgifterna i allmänhet är konfidentiella. I samband med behandlingen av registreringsärenden kan det också bli aktuellt att behandla ärenden som omfattas av förvararens affärshemlighet. Dessa uppgifter har ingen större betydelse med avseende på offentligheten för allmänheten. För att så många förvarare som möjligt ska registrera sig i registret och det beskattningsförfarande som föreslås i propositionen ska genomföras är det nödvändigt att offentligheten i fråga om uppgifterna i förvararregistret definieras exakt i lagen och att offentligheten begränsas till de ovan angivna uppgifterna. Av dessa orsaker och för att trygga tillgången till information och verkställandet av beskattningen ska

de övriga uppgifterna om registrering av förvarare vara sekretessbelagda med stöd av lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter. Enligt grundlagsutskottet (GrUU 40/2005 rd) genom att sekretessbelägga uppgifter om den skattskyldiges ekonomiska ställning vill man skydda privatlivet i överensstämmelse med 10 § i grundlagen. Främjande av en annan grundläggande rättighet är således ett tvingande skäl som ger möjlighet att separat begränsa handlingars offentlighet enligt 12 § 2 mom. i grundlagen. Handlingar som beskriver en persons ekonomiska ställning är sekretessbelagda också enligt 24 § 1 mom. 23 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. I grundlagsutskottets utlåtande (GrUU 14/2018 rd) konstateras att i sin praxis har grundlagsutskottet särskilt lyft fram hur handlingars offentlighet enligt 12 § 2 mom. i grundlagen förhåller sig till skyddet för privatlivet och personuppgifter (se t.ex. GrUU 43/1998 rd, s. 2/II, och GrUU 60/2017 rd, s. 3). Utskottet har ansett att exempelvis sekretess för känsliga uppgifter kan ses som nödvändigt för att skydda privatlivet i enlighet med 10 § 1 mom. i grundlagen (GrUU 39/2009 rd, s. 2/II). Främjande av en annan grundläggande rättighet är ett tvingande skäl som ger möjlighet att separat i lag begränsa myndighetshandlingars offentlighet enligt 12 § 2 mom. i grundlagen (GrUU 2/2008 rd, s. 2, GrUU 40/2005 rd, s. 2).

Enligt 80 § 2 mom. i grundlagen kan även andra myndigheter än republikens president, statsrådet och ett ministerium genom lag bemyndigas att utfärda rättsnormer i bestämda frågor, om det med hänsyn till föremålet för regleringen finns särskilda skäl och regleringens betydelse i sak inte kräver att den sker genom lag eller förordning. Tillämpningsområdet för ett sådant bemyndigande ska vara exakt avgränsat.

I propositionen bemyndigas Skatteförvaltningen till att meddela föreskrifter i det 1:a lagförslagets 10 b § 4 mom. beträffande dividendtagarens självdeklaration och i det 2:a lagförslagets 15 e § 3 mom. beträffande den allmänna skyldigheten för registrerade förvarare att lämna uppgifter om dividend.

I fråga om bägge bemyndiganden föreskrivs det i lag om saken, och till Skatteförvaltningens behörighet ska höra att meddela närmare föreskrifter om dels självdeklarationens innehåll och giltighet samt förfarandet kring självdeklarationen, dels tidpunkten och sättet för lämnande av de uppgifter som hör till registrerade förvarares anmälningsskyldighet samt rätten att låta bli att lämna uppgifter. Bemyndigandet gäller en noggrant specificerad och avgränsad grupp. Bemyndigandena omfattar reglering som är tekniskt sett noggrannare än lag, och som delvis måste ändras med jämna mellanrum. Bestämmelserna säkerställer samtidigt en behövlig flexibilitet att reagera på föränderliga situationer och förhindrar onödigt detaljerad reglering på lagnivå. Bägge bemyndigandena motsvarar till sitt innehåll de rättigheter som Skatteförvaltningen enligt lag har i motsvarande situationer när det gäller att meddela mer detaljerade bestämmelser än i lag. Vidare har Skatteförvaltningen redan med stöd av gällande lagstiftning rätt att delvis meddela närmare föreskrifter om dessa saker.

Lagförslagen är problemfria med hänsyn till grundlagens 10 § 1 mom., som gäller skyddet för privatlivet och personuppgifter, 12 § 2 mom., som gäller handlingars offentlighet, och 80 §, som gäller överföringen av lagstiftningsbehörighet. Med stöd av vad som konstaterats ovan anses det att lagförslagen kan godkännas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om beskattning av begränsad skattskyldig för inkomst (627/1978) 10 b—10 e §, sådana de lyder, 10 b § i lagarna 970/2005 och 510/2010, 10 c och 10 d § i lag 970/2005 samt 10 e § i lag 1226/2006, samt

fogas till 7 §, sådan den lyder i lagarna 1516/2011, 1240/2013 och 975/2014, ett nytt 2 mom. samt till lagen en ny 10 f § som följer:

7 §

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. ska utbetalaren ta ut 35 procent i källskatt på dividend som utdelas av ett offentligt noterat bolag på en förvaltarregistrerad aktie, om utbetalaren eller den registrerade förvararen inte har sådana uppgifter om dividendtagaren som avses i 15 e § i lagen om beskattningsförfarande.

10 b §

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 7 § 1 mom. och 10 § 1 mom. ska denna paragraf tillämpas på betalning av dividend på förvaltarregistrerad aktie från ett sådant offentligt noterat bolag som avses i 33 a § i inkomstskattelagen.

Vid utdelning av dividend kan bestämmelserna om dividend i ett i 1 § 3 mom. avsett internationellt avtal tillämpas, om utbetalaren av dividend eller den förvarare som är närmast dividendtagaren och som vid tidpunkten för utdelningen av dividend finns antecknad i det förvararregister som avses i 10 d § noggrant har utrett dividendtagarens hemviststat och kontrollerat att bestämmelserna om dividend i det internationella avtalet kan tillämpas på dividendtagaren.

Skatt kan tas ut i enlighet med 2 mom. trots att den förvarare som är närmast dividendtagaren inte finns antecknad i det förvararregister som avses i 10 d §, om den registrerade förvararen har åtagit sig att förmedla uppgifterna om dividendtagaren och kontrollerat att de förutsättningar som anges i 2 mom. uppfylls. Om den registrerade förvararen förmedlar sådana uppgifter om utdelning av dividend som den registrerade förvararen har fått av en oregistrerad förvarare, anses den registrerade förvararen ha förbundit sig att ansvara för dessa uppgifters riktighet.

Som en i 2 mom. avsedd noggrann utredning om hemviststat kan anses ett källskattekort som utfärdats av Skatteförvaltningen, ett intyg från skattemyndigheten i dividendtagarens hemviststat eller en sådan deklaration som dividendtagaren lämnar själv och som innehåller de uppgifter om dividendtagaren som behövs för källbeskattningen. Självdeklarationen ska ha dokumenterats tillräckligt tillförlitligt och överensstämma med andra uppgifter om dividendtagaren som förvararen har i sin besittning. Skatteförvaltningen meddelar närmare föreskrifter om självdeklarationens innehåll och giltighet och om det förfarande genom vilket självdeklarationens tillförlitlighet verifieras.

10 c §

En förvarare som registrerat sig i det förvararregister som avses i 10 d § ska i enlighet med 10 b § undersöka och identifiera dividendtagaren, tillförlitligt utreda dennes hemviststat i beskattningshänseende och kontrollera att bestämmelserna om dividend i ett internationellt avtal kan tillämpas på dividendtagaren. Den registrerade förvararen ska i fråga om dividender lämna de årsdeklarationsuppgifter som avses i 15 e § i lagen om beskattningsförfarande och de uppgifter om dividend som Skatteförvaltningen begär med stöd av 19 § i den lagen samt, på uppmaning av Skatteförvaltningen, lämna eller förete för granskning de uppgifter som avses i 23 b § i den lagen. Vidare är den registrerade förvararen skyldig att på dividendutdelarens begäran lämna dividendutdelaren de uppgifter som denna behöver för fullgörande av sina beskattningsrelaterade skyldigheter.

Om den registrerade förvararen för utdelning av dividend har anmält att en lägre skatt än den källskatt som avses i 7 § 2 mom. ska tas ut på dividenden, ansvarar den registrerade förvararen såsom för egen skatt för skatt som inte tagits ut av den skattskyldiga med anledning av en felaktig anmälan. För att bli befriad från sitt ansvar ska den registrerade förvararen visa att felet inte beror på en försummelse från dennas sida. Den registrerade förvararen är inte ansvarig för skatt som inte tagits ut, om den registrerade förvararen visar att de uppgifter om dividendutdelning och uppbörd av källskatt som denna har fått från en annan registrerad förvarare har förmedlats med oförändrat innehåll till följande registrerade förvarare i depåförvaringskedjan eller emittenten. Den registrerade förvararen ansvarar för skatten även efter att ha avförts ur förvararregistret.

Den registrerade förvararen anses på det sätt som avses i 2 mom. ansvara för källskatt som inte tagits ut på dividend, om den registrerade förvararen har lämnat eller förmedlat årsdeklarationsuppgifterna om dividenden och skatten i fråga, eller om en annan utredning visar att källskatt inte har tagits ut på grund av en felaktig anmälan eller försummelse från den registrerade förvararens sida. För att bli befriad från sitt ansvar ska den registrerade förvararen visa att felet inte beror på en försummelse från den registrerade förvararens sida.

Källskatt som inte tagits ut ska i en situation som avses i 2 mom. påföras utdelaren av dividend och den för skatten ansvarige registrerade förvararen med iakttagande av vad som i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ föreskrivs om påförande av skatt när det gäller skattskyldiga. På registrerade förvarare tillämpas också vad som i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ föreskrivs om påföljdsavgifter samt om betalning av skatter som påförs av Skatteförvaltningen och om ändringssökande.

10 d §

Med registrerad förvarare avses en förvarare som antecknats i det förvararregister som förs av Skatteförvaltningen. Skatteförvaltningen antecknar i förvararregistret på ansökan den som med stöd av lagen om investeringstjänster (747/2012), lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (348/2017), lagen om värdeandelsskonton (827/1991) eller lagen om värdepapperskonton (750/2012) eller med stöd av motsvarande utländsk lagstiftning har rätt att bedriva förvaringsverksamhet. Förvararen ska ha beviljats tillstånd att bedriva förvaringsverksamhet av den behöriga myndigheten i förvararens hemviststat och ska omfattas av den myndighetens tillsyn. Förvararen ska ha sitt säte i en stat inom Europeiska unionen eller i en sådan stat med vilken Finland har ett avtal för undvikande av dubbelbeskattning. Även en filial som verkar som förvarare och som etablerat sig i en sådan stat kan, om denna är bunden av bestämmelserna i fråga, registrera sig i förvararregistret.

En förutsättning för registrering är dessutom att den gemensamma standarden för utbyte av upplysningar eller bestämmelserna om förhindrande av penningtvätt och identifiering av kunden samt annan lagstiftning ska tillämpas på förvararen, så att förvararen är skyldig att identifiera sin kund och dennes hemviststat i beskattningshänseende.

Förvarare som ansöker om registrering och registrerade förvarare ska lämna de uppgifter som behövs för registerföringen samt en utredning som visar att de förutsättningar som avses i

denna paragraf uppfylls samt sina kontaktuppgifter. Förvararen ska även anmäla ändringar i dessa uppgifter.

Ändring i ett beslut om registrering i och avförande ur förvararregistret får sökas så som föreskrivs i 65 a § i lagen om beskattningsförfarande.

10 e §

Skatteförvaltningen ska avföra en förvarare ur förvararregistret, om

- 1) förvararen begär det,
- 2) de förutsättningar för registrering som anges i 10 d § inte längre uppfylls,
- 3) förvararens administrativa fel eller andra ringa fel upprepade gånger har lett till felaktigt skatteuttag eller felaktig rapportering av uppgifter, eller
- 4) förvararen på något annat sätt än vad som avses i 3 punkten försummar sina skyldigheter enligt 10 c § eller enligt 23 b § i lagen om beskattningsförfarande eller underlåter att betala skatt som påförts denna.

Skatteförvaltningen kan låta bli att registrera en sådan förvarare i förvararregistret som utifrån tidigare försummelser kan antas komma att försumma de i 10 b och 10 c § avsedda skyldigheterna för förvarare på ett väsentligt sätt eller underlåta att betala skatt som påförts denna.

Skatteförvaltningen ska ge den som avförs ur förvararregistret eller som inte blir registrerad i registret tillfälle att lämna en utredning, om avförandet eller beslutet att inte registrera förvararen i registret grundar sig på orsaker som avses i 1 och 2 mom.

10 f §

Källskatt uppbärs inte på ersättning för arbete enligt 25 § i lagen om förskottsuppbörd, om mottagaren

- 1) för betalaren visar upp ett källskattekort enligt vilket skatt inte tas ut,
- 2) för betalaren visar upp en i 10 § avsedd annan utredning om tillämpning av ett sådant internationellt avtal som hindrar att skatt tas ut, eller
- 3) har införts i det förskottsuppbördsregister som avses i 25 § i lagen om förskottsuppbörd.

Bestämmelsen i 1 mom. 2 punkten tillämpas inte på ersättning för arbete som betalas för följande arbeten som uteslutande eller huvudsakligen utförts i Finland:

- 1) hus-, jord- eller vattenbyggnadsarbete eller annat byggnadsarbete,
- 2) installations- eller sammansättningsarbete,
- 3) skeppsbyggnadsarbete,
- 4) transportarbete,
- 5) städ-, omsorgs- eller vårdarbete.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagens 7 § 2 mom., 10 b och 10 c § tillämpas på dividend som betalas den 1 januari 2021 eller därefter.

Förvarare kan ansöka om registrering i det förvararregister som avses i 10 d § den 1 juli 2020 eller därefter. Registreringen i registret över utländska egendomsförvaltare upphör den 31 december 2020.

2.

Lag

om ändring av lagen om beskattningsförfarande

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) 65 a § 6 mom. 3 punkten, sådan den lyder i lag 15/2018, samt
fogas till lagen en ny 15 e § och till lagen en ny 23 b §, i stället för den 23 b § som upphävts genom lag 772/2016, som följer:

15 e §

Allmän skyldighet att lämna uppgifter om dividend på förvaltarregistrerad aktie

En i 10 c § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst (627/1978) avsedd registrerad förvarare ska årligen lämna Skatteförvaltningen de uppgifter som behövs för beskattningen. Anmälningsskyldigheten gäller uppgifterna om de slutliga mottagare av dividend som den registrerade förvararen har åtagit sig att ansvara för samt förmedlingsuppgifterna vid tidpunkten för utdelningen av dividend. Till uppgifterna om slutliga mottagare av dividend hör beloppet av de dividender som betalats till de dividendtagare som den registrerade förvararen ansvarar för och beloppet av den källskatt som tagits ut samt identifieringsuppgifter, såsom namn, födelsetid, adress i hemviststaten, skattnummer i hemviststaten, om sådana beviljas, samt i fråga om juridiska personer deras juridiska form. Dessutom ska dividendtagarens hemviststat i beskattningshänseende och hemadress anmälas, liksom även andra motsvarande uppgifter som Skatteförvaltningen fastställer. Förmedlingsuppgifterna vid tidpunkten för utdelningen av dividend ska innehålla dels preciserande uppgifter om de registrerade förvarare vars utdelningsuppgifter förvararen vid tidpunkten för utdelningen av dividend har förmedlat vidare i depåförvaringskedjan för aktier för att meddelas till en emittent för deklaration, dels preciserande uppgifter om den registrerade förvarare till vilken uppgifterna har förmedlats. Dessa uppgifter ska också innehålla en specifikation över de förmedlade uppgifterna om antalet aktier och den skatt som tagits ut på dessa.

Betalaren ska i årsdeklarationen anmäla uppgifterna om dividendtagaren och uppgifterna om den registrerade förvarare som är närmast dividendtagaren och som lämnat uppgifterna om dividendtagaren. Om betalaren inte har tillgång till uppgifter om dividendtagaren när årsdeklarationen lämnas in, ska uppgifterna om den förvarare som är närmast dividendtagaren och som betalaren känner till anges. Som hemviststat ska dock alltid anges dividendtagarens hemviststat, om betalaren känner till denna. Dessutom ska det uppges huruvida det aktieinnehav som ligger till grund för betalning av dividend är förvaltarregistrerat samt om aktierna förvaltas för egen räkning eller för någon annans räkning.

Skatteförvaltningen meddelar närmare föreskrifter om vilka uppgifter som ska lämnas, tidpunkt och sätt för lämnande av uppgifter samt om rätten att låta bli att lämna denna paragraf avsedda uppgifter i situationer som är av ringa betydelse i ekonomiskt eller skattekontrollsmässigt hänseende.

23 b §

Den registrerade förvararens särskilda skyldighet att lämna uppgifter

En i 10 c § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst avsedd registrerad förvarare ska på uppmaning av Skatteförvaltningen på grundval av preciserande uppgifter om dividendhändelsen, dividendtagaren eller betalaren eller någon annan motsvarande precisering lämna och för kontroll förete de uppgifter som förvararen har i sin besittning beträffande de mekanismer, förfaranden och dokument och andra uppgifter utifrån vilka förvararen har fullgjort sina undersöknings-, identifierings-, utrednings-, kontroll- och anmälningsskyldigheter enligt 15 e § i denna lag, 10 b § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och 4 a § i lagen om förskottsuppbörd i fråga om den utdelning av dividend och de dividendtagare som förvararen har åtagit sig att ansvara för.

65 a §

Sökande av ändring i vissa beslut som fattas av Skatteförvaltningen

Den skattskyldige och varje annan vars eget skattebelopp ett beslut direkt kan påverka eller som är ansvarig för betalningen av skatten samt Enheten för bevakning av skattetagarnas rätt får söka ändring i

3) beslut om införande i eller avförande ur förskottsuppbörsregistret enligt 25 § i lagen om förskottsuppbörd eller det förvararregister som avses i 10 d § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst,

Denna lag träder i kraft den 20 .
Lagen tillämpas på dividend som betalas den 1 januari 2021 eller därefter.

3.

Lag

om ändring av lagen om förskottsuppbörd

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) en ny 4 a § som följer:

4 a §

Undantag från kravet på motsvarighet vid utbetalning av dividend på förvaltarregistrerad aktie

Om utdelaren av dividend eller den förvarare som är närmast dividendtagaren och som vid tidpunkten för dividendutdelningen är registrerad i det förvararregister som avses i 10 d § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst (627/1978) inte får de uppgifter som avses i 15 e § i lagen om beskattningsförfarande om mottagaren av dividend på en förvaltarregistrerad aktie, eller om förvararen inte kan lämna Skatteförvaltningen dessa uppgifter, ska en förskottsinnehållning på 50 procent verkställas på dividenden, förutsatt att dividendtagaren är allmänt skattskyldig i Finland.

Vad som i 10 c § 3 och 4 mom. i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ föreskrivs om den registrerade förvararens ansvar för källskatt som inte tagits ut tillämpas på motsvarande sätt på förskottsinnehållning som inte verkställts.

Bestämmelsen i 51 § 3 mom. i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ tillämpas inte på skatt som påförts en utdelare av dividend eller registrerad förvarare genom ett beslut om påförande av skatt.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagen tillämpas på dividend som betalas den 1 januari 2020 eller därefter.

4.

Lag

om ändring av lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ
(768/2016) en ny 51 a § som följer:

8 kap.

Påförande av skatt och rättelse av beslut

51 a §

Särskilda bestämmelser om utdelare av dividend och registrerade förvarare

Om Skatteförvaltningen med stöd av 10 c § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst redan har påfört dividendutdelaren skatt avlyfts skatten på tjänstens vägnar, om den registrerade förvararen har betalat den källskatt som ska betalas på dividenden eller om grunderna för påförande av skatt inte längre är giltiga.

Om en utdelare av dividend som är skyldig att verkställa förskottsinnehållning har låtit bli att verkställa förskottsinnehållning enligt 4 a § i lagen om förskottsuppbörd men källskatt har tagits ut på dividenden, ska beloppet av den uttagna källskatten avdras från det skattebelopp som påförts den utdelare av dividend som är skyldig att verkställa förskottsinnehållning och den registrerade förvararen. Motsvarande förfarande ska tillämpas även i en situation där den som är skyldig att ta ut källskatt har låtit bli att ta ut källskatt men förskottsinnehållning har verkställts på dividenderna.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

5.

Lag

om ändring av 9 § i lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter (1346/1999)
9 §, sådan den lyder i lag 971/2005, som följer:

9 §

Offentliga uppgifter i förvararregistret

Av uppgifterna i det förvararregister som avses i 10 d § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst (627/1978) är samfundets namn, företags- och organisationsnummer och motsvarande utländskt signum, hemviststat, adress och registeranteckningens giltighetstid offentliga uppgifter.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 5 december 2018

Statsminister

Juha Sipilä

Finansminister Petteri Orpo

1.

Lag

om ändring av lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om beskattning av begränsad skattskyldig för inkomst (627/1978) 10 b—
10 e §, sådana de lyder, 10 b § i lagarna 970/2005 och 510/2010, 10 c och 10 d § i lag
970/2005 samt 10 e § i lag 1226/2006, samt
fogas till 7 §, sådan den lyder i lagarna 1516/2011, 1240/2013 och 975/2014, ett nytt 2 mom.
samt till lagen en ny 10 f § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

7 §

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. ska utbetalaren ta ut 35 procent i källskatt på dividend som utdelas av ett offentligt noterat bolag på en förvaltarregistrerad aktie, om utbetalaren eller den registrerade förvararen inte har sådana uppgifter om dividendtagaren som avses i 15 e § i lagen om beskattningsförfarande.

10 b §

Med avvikelse från vad som bestämts i 10 § uppbärs 15 procent i källskatt på dividend på en förvaltarregistrerad aktie, om utbetalaren på det sätt som avses i 2 och 3 mom. tillräckligt noggrant har kontrollerat att bestämmelserna om dividend i ett avtal för undvikande av dubbelbeskattning tillämpas på dividendtagaren. Om Finland enligt avtalet dock har rätt att på dividend uppbära högre skatt än 15 procent, uppbärs skatt enligt avtalet.

Som utredning om att tillämpningen av bestämmelserna om dividend har kontrollerats tillräckligt noggrant anses ett avtal mellan antingen ett kontoförande institut eller dess underinstitut och en utländsk egendomsförvaltare om förvar av en förvaltarregistrerad aktie. Enligt avtalet skall förvaltare

- 1) för utbetalning av dividend uppge hem-

10 b §

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 7 § 1 mom. och 10 § 1 mom. ska denna paragraf tillämpas på betalning av dividend på förvaltarregistrerad aktie från ett sådant offentligt noterat bolag som avses i 33 a § i inkomstskattelagen.

Vid utdelning av dividend kan bestämmelserna om dividend i ett i 1 § 3 mom. avsett internationellt avtal tillämpas, om utbetalaren av dividend eller den förvarare som är närmast dividendtagaren och som vid tidpunkten för utdelningen av dividend finns antecknad i det förvararregister som avses i 10 d § noggrant har utrett dividendtagarens hemviststat och kontrollerat att bestämmelserna om dividend i det internationella avtalet kan tillämpas på dividendtagaren.

Skatt kan tas ut i enlighet med 2 mom. trots att den förvarare som är närmast dividendtagaren inte finns antecknad i det förvararregister som avses i 10 d §, om den re-

Gällande lydelse

viststaten för den slutliga dividendtagaren och försäkra att bestämmelserna om dividend i avtalet för undvikande av dubbelbeskattning mellan Finland och staten i fråga tillämpas på dividendtagaren,

2) förbinda sig att omedelbart informera det kontoförande institutet eller dess underinstitut om förändringar i de omständigheter som avses i 1 punkten, samt

3) förbinda sig att i fråga om dividendtagaren på begäran uppge dennes namn, födelsetid eller andra eventuella officiella identifieringsuppgifter och adress i hemviststaten samt att översända ett av skattemyndigheterna i staten i fråga utfärdat intyg om dividendtagarens hemviststat i beskattningshänseende.

Dessutom förutsätts det att den utländska förvaltaren har sitt hemvist i en stat med vilken Finland har ett avtal för undvikande av dubbelbeskattning. Vid tidpunkten för utdelningen av dividend ska det även finnas en anteckning om förvaltaren i Skatteförvaltningens register över utländska egendomsförvaltare.

Det kontoförande institutet eller dess underinstitut skall på begäran till emittenten av en förvaltarregistrerad aktie översända det avtal som avses i 2 mom. eller en kopia av detsamma till den del avtalet innehåller i 2 mom. avsedda uppgifter.

10 c §

En utländsk egendomsförvaltare antecknas i registret över utländska egendomsförvaltare på ansökan av förvaltaren. De uppgifter som är nödvändiga för att precisera sökanden samt dennes kontaktuppgifter bör framgå av ansökan. Dessutom skall sökanden försäkra att de avtal denne ingått om förvar av förvaltarregistrerade aktier uppfyller kraven i 10 b § 2 mom.

Den som väsentligen försummar att iaktta villkoren i ett avtal som avses i 10 b § 2 mom. eller bestämmelserna om skyldighet att lämna information kan avföras från registret, liksom även den som anholder om det. En sökande kan förvägras registrering när denne på grundval av tidigare försummelser kan antas komma att väsentligen försumma ovan avsedda förpliktelser.

Beträffande registret gäller i tillämpliga

Föreslagen lydelse

gistrerade förvararen har åtagit sig att förmedla uppgifterna om dividendtagaren och kontrollerat att de förutsättningar som anges i 2 mom. uppfylls. Om den registrerade förvararen förmedlar sådana uppgifter om utdelning av dividend som den registrerade förvararen har fått av en oregistrerad förvarare, anses den registrerade förvararen ha förbundit sig att ansvara för dessa uppgifters riktighet.

Som en i 2 mom. avsedd noggrann utredning om hemviststat kan anses ett källskattkort som utfärdats av Skatteförvaltningen, ett intyg från skattemyndigheten i dividendtagarens hemviststat eller en sådan deklaration som dividendtagaren lämnar själv och som innehåller de uppgifter om dividendtagaren som behövs för källbeskattningen. Självdeklarationen ska ha dokumenterats tillräckligt tillförlitligt och överensstämma med andra uppgifter om dividendtagaren som förvararen har i sin besittning. Skatteförvaltningen meddelar närmare föreskrifter om självdeklarationens innehåll och giltighet och om det förfarande genom vilket självdeklarationens tillförlitlighet verifieras.

10 c §

En förvarare som registrerat sig i det förvararregister som avses i 10 d § ska i enlighet med 10 b § undersöka och identifiera dividendtagaren, tillförlitligt utreda dennes hemviststat i beskattningshänseende och kontrollera att bestämmelserna om dividend i ett internationellt avtal kan tillämpas på dividendtagaren. Den registrerade förvararen ska i fråga om dividender lämna de årsdeklarationsuppgifter som avses i 15 e § i lagen om beskattningsförfarande och de uppgifter om dividend som Skatteförvaltningen begär med stöd av 19 § i den lagen samt, på uppmaning av Skatteförvaltningen, lämna eller förete för granskning de uppgifter som avses i 23 b § i den lagen. Vidare är den registrerade förvararen skyldig att på dividendutdelarens begäran lämna dividendutdelaren de uppgifter som denna be-

Gällande lydelse

delar vad som i lagen om förskottsuppbörd föreskrivs om förskottsuppbörsregistret.

Föreslagen lydelse

höver för fullgörande av sina beskattningsrelaterade skyldigheter.

Om den registrerade förvararen för utdelning av dividend har anmält att en lägre skatt än den källskatt som avses i 7 § 2 mom. ska tas ut på dividenden, ansvarar den registrerade förvararen såsom för egen skatt för skatt som inte tagits ut av den skattskyldiga med anledning av en felaktig anmälan. För att bli befriad från sitt ansvar ska den registrerade förvararen visa att felet inte beror på en försummelse från dennas sida. Den registrerade förvararen är inte ansvarig för skatt som inte tagits ut, om den registrerade förvararen visar att de uppgifter om dividendutdelning och uppbörd av källskatt som denna har fått från en annan registrerad förvarare har förmedlats med oförändrat innehåll till följande registrerade förvarare i depåförvaringskedjan eller emitenten. Den registrerade förvararen ansvarar för skatten även efter att ha avförts ur förvararregistret.

Den registrerade förvararen anses på det sätt som avses i 2 mom. ansvara för källskatt som inte tagits ut på dividend, om den registrerade förvararen har lämnat eller förmedlat årsdeklarationsuppgifterna om dividenden och skatten i fråga, eller om en annan utredning visar att källskatt inte har tagits ut på grund av en felaktig anmälan eller försummelse från den registrerade förvararens sida. För att bli befriad från sitt ansvar ska den registrerade förvararen visa att felet inte beror på en försummelse från den registrerade förvararens sida.

Källskatt som inte tagits ut ska i en situation som avses i 2 mom. påföras utdelaren av dividend och den för skatten ansvarige registrerade förvararen med iakttagande av vad som i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ föreskrivs om påförande av skatt när det gäller skattskyldiga. På registrerade förvarare tillämpas också vad som i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ föreskrivs om påföljdsavgifter samt om betalning av skatter som påförs av Skatteförvaltningen och om ändringssökande.

10 d §

Om betalaren inte har tillgång till uppgif-

10 d §

Med registrerad förvarare avses en förva-

Gällande lydelse

ter om dividendtagaren när årsdeklarationen lämnas in, anges uppgifterna om den utländska egendomsförvaltaren. Som hemviststat uppges dock alltid dividendtagarens hemviststat. Dessutom skall uppges huruvida det aktieinnehav som ligger till grund för betalning av dividend är förvaltarregistrerat samt om aktierna förvaltas för egen räkning eller för någon annans räkning.

Föreslagen lydelse

rare som antecknats i det förvararregister som förs av Skatteförvaltningen. Skatteförvaltningen antecknar i förvararregistret på ansökan den som med stöd av lagen om investeringstjänster (747/2012), lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (348/2017), lagen om värdeandelskonton (827/1991) eller lagen om värdepapperskonton (750/2012) eller med stöd av motsvarande utländsk lagstiftning har rätt att bedriva förvaringsverksamhet. Förvararen ska ha beviljats tillstånd att bedriva förvaringsverksamhet av den behöriga myndigheten i förvararens hemviststat och ska omfattas av den myndighetens tillsyn. Förvararen ska ha sitt säte i en stat inom Europeiska unionen eller i en sådan stat med vilken Finland har ett avtal för undvikande av dubbelbeskattning. Även en filial som verkar som förvarare och som etablerat sig i en sådan stat kan, om denna är bunden av bestämmelserna i fråga, registrera sig i förvararregistret.

En förutsättning för registrering är dessutom att den gemensamma standarden för utbyte av upplysningar eller bestämmelserna om förhindrande av penningtvätt och identifiering av kunden samt annan lagstiftning ska tillämpas på förvararen, så att förvararen är skyldig att identifiera sin kund och dennes hemviststat i beskattningshänseende.

Förvarare som ansöker om registrering och registrerade förvarare ska lämna de uppgifter som behövs för registerföringen samt en utredning som visar att de förutsättningar som avses i denna paragraf uppfylls samt sina kontaktuppgifter. Förvararen ska även anmäla ändringar i dessa uppgifter.

Ändring i ett beslut om registrering i och avförande ur förvararregistret får sökas så som föreskrivs i 65 a § i lagen om beskattningsförfarande.

10 e §

Källskatt uppbärs inte på ersättning för arbete enligt 25 § i lagen om förskottsuppbörd, om mottagaren

1) för betalaren visar upp ett källskattkort enligt vilket skatten inte uppbärs,

2) för betalaren visar upp en i 10 § avsedd annan utredning om tillämpning av ett sådant internationellt avtal som hindrar att

10 e §

Skatteförvaltningen ska avföra en förvarare ur förvararregistret, om

1) förvararen begär det,

2) de förutsättningar för registrering som anges i 10 d § inte längre uppfylls,

3) förvararens administrativa fel eller andra ringa fel upprepade gånger har lett till felaktigt skatteuttag eller felaktig rap-

Gällande lydelse

skatten uppbärs, eller

3) har införts i det förskottsuppbördsregistret som avses i 25 § i lagen om förskottsuppbörd.

Bestämmelsen i 1 mom. 2 punkten tillämpas inte på ersättning för arbete som betalas för följande arbeten som uteslutande eller huvudsakligen utförts i Finland:

- 1) hus-, jord- eller vattenbyggnadsarbete eller annat byggnadsarbete,
- 2) installations- eller sammansättningsarbete,
- 3) skeppsbyggnadsarbete,
- 4) transportarbete,
- 5) städ-, omsorgs- eller vårdarbete.

Föreslagen lydelse

portering av uppgifter, eller

4) förvararen på något annat sätt än vad som avses i 3 punkten försummar sina skyldigheter enligt 10 c § eller enligt 23 b § i lagen om beskattningsförfarande eller underlåter att betala skatt som påförts denna.

Skatteförvaltningen kan låta bli att registrera en sådan förvarare i förvararregistret som utifrån tidigare försummelser kan antas komma att försumma de i 10 b och 10 c § avsedda skyldigheterna för förvarare på ett väsentligt sätt eller underlåta att betala skatt som påförts denna.

Skatteförvaltningen ska ge den som avförs ur förvararregistret eller som inte blir registrerad i registret tillfälle att lämna en utredning, om avförandet eller beslutet att inte registrera förvararen i registret grundar sig på orsaker som avses i 1 och 2 mom.

10 f §

Källskatt uppbärs inte på ersättning för arbete enligt 25 § i lagen om förskottsuppbörd, om mottagaren

1) för betalaren visar upp ett källskattkort enligt vilket skatt inte tas ut,

2) för betalaren visar upp en i 10 § avsedd annan utredning om tillämpning av ett sådant internationellt avtal som hindrar att skatt tas ut, eller

3) har införts i det förskottsuppbördsregistret som avses i 25 § i lagen om förskottsuppbörd.

Bestämmelsen i 1 mom. 2 punkten tillämpas inte på ersättning för arbete som betalas för följande arbeten som uteslutande eller huvudsakligen utförts i Finland:

- 1) hus-, jord- eller vattenbyggnadsarbete eller annat byggnadsarbete,
- 2) installations- eller sammansättningsarbete,
- 3) skeppsbyggnadsarbete,
- 4) transportarbete,
- 5) städ-, omsorgs- eller vårdarbete.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagens 7 § 2 mom., 10 b och 10 c § tillämpas på dividend som betalas den 1 januari 2021 eller därefter.

Förvarare kan ansöka om registrering i det förvararregister som avses i 10 d § den 1 juli 2020 eller därefter. Registreringen i

RP 282/2018 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

*registret över utländska egendomsförvaltare
upphör den 31 december 2020.*

2.

Lag

om ändring av lagen om beskattningsförfarande

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) 65 a § 6 mom. 3 punkten, sådan den lyder i lag 15/2018, samt
fogas till lagen en ny 15 e § och till lagen en ny 23 b §, i stället för den 23 b § som upphävts genom lag 772/2016, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

15 e §

*Allmän skyldighet att lämna uppgifter om
dividend på förvaltarregistrerad aktie*

En i 10 c § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst (627/1978) avsedd registrerad förvarare ska årligen lämna Skatteförvaltningen de uppgifter som behövs för beskattningen. Anmälningsskyldigheten gäller uppgifterna om de slutliga mottagare av dividend som den registrerade förvararen har åtagit sig att ansvara för samt förmedlingsuppgifterna vid tidpunkten för utdelningen av dividend. Till uppgifterna om slutliga mottagare av dividend hör beloppet av de dividender som betalats till de dividendtagare som den registrerade förvararen ansvarar för och beloppet av den källskatt som tagits ut samt identifieringsuppgifter, såsom namn, födelseid, adress i hemviststaten, skattenummer i hemviststaten, om sådana beviljas, samt i fråga om juridiska personer deras juridiska form. Dessutom ska dividendtagarens hemviststat i beskattningshänseende och hemadress anmälas, liksom även andra motsvarande uppgifter som Skatteförvaltningen fastställer. Förmedlingsuppgifterna vid tidpunkten för utdelningen av dividend ska innehålla dels preciserande uppgifter om de registrerade förvarare vars utdelningsuppgifter förvararen vid tidpunkten för utdelningen av dividend har förmedlat vidare i depåförvaringskedjan för aktier för att meddelas till en emittent för deklaration, dels preciserande uppgifter om den registrerade förvarare till vilken uppgifterna har förmedlats. Dessa uppgifter ska

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

också innehålla en specifikation över de förmedlade uppgifterna om antalet aktier och den skatt som tagits ut på dessa.

Betalaren ska i årsdeklarationen anmäla uppgifterna om dividendtagaren och uppgifterna om den registrerade förvarare som är närmast dividendtagaren och som lämnat uppgifterna om dividendtagaren. Om betalaren inte har tillgång till uppgifter om dividendtagaren när årsdeklarationen lämnas in, ska uppgifterna om den förvarare som är närmast dividendtagaren och som betalaren känner till anges. Som hemviststat ska dock alltid anges dividendtagarens hemviststat, om betalaren känner till denna. Dessutom ska det uppges huruvida det aktieinnehav som ligger till grund för betalning av dividend är förvaltarregistrerat samt om aktierna förvaltas för egen räkning eller för någon annans räkning.

Skatteförvaltningen meddelar närmare föreskrifter om vilka uppgifter som ska lämnas, tidpunkt och sätt för lämnande av uppgifter samt om rätten att låta bli att lämna denna paragraf avsedda uppgifter i situationer som är av ringa betydelse i ekonomiskt eller skattekontrollsmässigt hänseende.

23 b §

Den registrerade förvararens särskilda skyldighet att lämna uppgifter

En i 10 c § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst avsedd registrerad förvarare ska på uppmaning av Skatteförvaltningen på grundval av precisering uppgifter om dividendhändelsen, dividendtagaren eller betalaren eller någon annan motsvarande precisering lämna och för kontroll förete de uppgifter som förvararen har i sin besittning beträffande de mekanismer, förfaranden och dokument och andra uppgifter utifrån vilka förvararen har fullgjort sina undersöknings-, identifierings-, utrednings-, kontroll- och anmälningsskyldigheter enligt 15 e § i denna lag, 10 b § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och 4 a § i lagen om förskottsuppbörd i fråga om den utdelning av dividend och de dividendtagare som förvararen har åtagit sig att ansvara för.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

65 a §

Sökande av ändring i vissa beslut som fattas av Skatteförvaltningen

Den skattskyldige och varje annan vars eget skattebelopp ett beslut direkt kan påverka eller som är ansvarig för betalningen av skatten samt Enheten för bevakning av skattetagarnas rätt får söka ändring i

3) beslut om införande i eller avförande ur förskottsuppbörsregistret enligt 25—27 § i lagen om förskottsuppbörd,

65 a §

Sökande av ändring i vissa beslut som fattas av Skatteförvaltningen

Den skattskyldige och varje annan vars eget skattebelopp ett beslut direkt kan påverka eller som är ansvarig för betalningen av skatten samt Enheten för bevakning av skattetagarnas rätt får söka ändring i

3) beslut om införande i eller avförande ur förskottsuppbörsregistret enligt 25 § i lagen om förskottsuppbörd *eller det förvararregister som avses i 10 d § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst,*

*Denna lag träder i kraft den 20 .
Lagen tillämpas på dividend som betalas den 1 januari 2021 eller därefter.*

5.

Lag

om ändring av 9 § i lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter (1346/1999)
9 §, sådan den lyder i lag 971/2005, som följer:

Gällande lydelse

9 §

Offentliga uppgifter i registret över utländska egendomsförvaltare

Av uppgifterna i det register över utländska egendomsförvaltare som avses i 10 c § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst *och förmögenhet* (627/1978) är samfundets namn samt dess signum eller någon annan motsvarande preciserande uppgift offentliga.

Föreslagen lydelse

9 §

*Offentliga uppgifter i **förvararregistret***

Av uppgifterna i det *förvararregister* som avses i 10 d § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst (627/1978) är samfundets namn, *företags- och organisationsnummer och motsvarande utländskt signum, hemviststat, adress och registeranteckningens giltighetstid offentliga uppgifter*.

Denna lag träder i kraft den 20 .